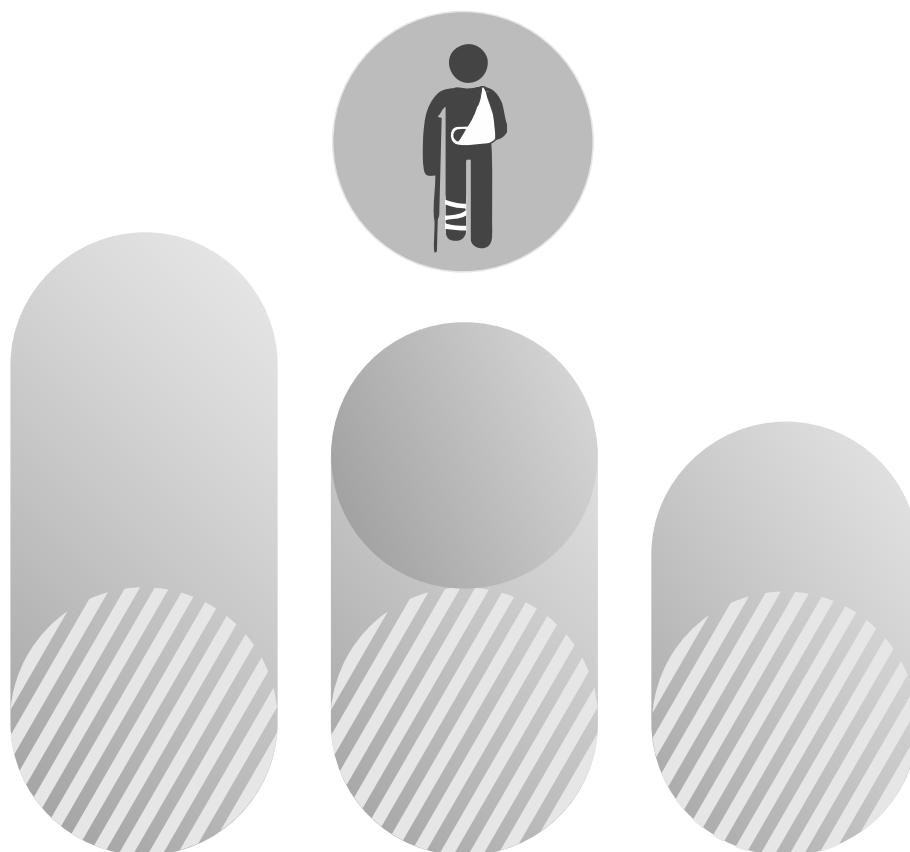

Wypadki przy pracy w 2021 r.

Accidents at work in 2021

Wypadki przy pracy w 2021 r.

Accidents at work in 2021

Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland

Urząd Statystyczny w Gdańsku Statistical Office in Gdańsk

Warszawa, Gdańsk 2022

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Gdańsku, Ośrodek Statystyki Warunków Pracy, Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Gdańsk, Centre for Working Conditions Statistics, Pomeranian Centre for Regional Surveys

pod kierunkiem
supervised by
Jerzego Auksztola

Zespół autorski

Editorial team

Agnieszka Felczykowska, Beata Lipińska, Milena Pragacz, Halina Sadowska, Dorota Żeromska-Mielniczuk

Prace redakcyjne

Editorial work

Dorota Piotrowska, Magdalena Poleszuk

Tłumaczenie

Translation

Małgorzata Kruszewska

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Monika Towiańska

ISSN 2956-2937

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publications available on website

<http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rynek-pracy/warunki-pracy-wypadki-przy-pracy/>

<https://stat.gov.pl/en/topics/labour-market/working-conditions-accidents-at-work/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Gdańsku przekazuje Państwu publikację „Wypadki przy pracy w 2021 r.”. Ocena sytuacji w zakresie wypadków przy pracy, ich przyczyn i okoliczności jest pomocna w prowadzeniu analiz z zakresu bezpieczeństwa w miejscu pracy, jak również w określaniu działań profilaktycznych.

Wykonywanie pracy jest jednym z kluczowych filarów życia człowieka, dlatego też obserwujemy duże zainteresowanie danymi statystycznymi dotyczącymi wypadków przy pracy. Obszerny zestaw informacji statystycznych dotyczący tego tematu przygotowano na podstawie danych pozyskanych ze Statystycznej karty wypadku Z-KW.

Na opracowanie składa się synteza wyników badania wzbogacona prezentacją graficzną wybranych zjawisk, część tabelaryczna, a także uwagi ogólne i metodyczne zawierające definicje podstawowych pojęć. Dane zawarte w tablicach prezentują informacje dotyczące m.in. miejsca i przyczyny wypadku, rodzaju urazu, jak również absencji spowodowanej wypadkiem i związanych z nim strat materialnych.

Wybrane informacje za ostatni rok sprawozdawczy prezentowane są według sektorów własności, sekcji i działów PKD 2007, a także w podziale na makroregiony, regiony, województwa, podregiony i powiaty. Dodatkowo dane według skutków wypadków i województw przedstawione są w retrospekcji za lata 2010-2021.

Przekazując Państwu publikację, składam podziękowania wszystkim sprawozdawcom uczestniczącym w badaniu wypadków przy pracy, dzięki którym możliwe było opracowanie tej publikacji. Jednocześnie zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazywanie nam wszelkich uwag i sugestii, które mogłyby przyczynić się do ulepszenia treści zawartych w kolejnych wydaniach publikacji.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Gdańsku

Jerzy Auksztol

Preface

The Statistical Office in Gdańsk presents the publication titled “Accidents at work in 2021”. The assessment of the situation concerning accidents at work, their causes and circumstances is helpful when analysing workplace safety and formulating preventive measures.

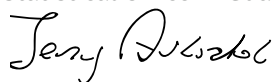
Work is one of the key pillars of human life, therefore we observe great interest in statistics regarding accidents at work. A comprehensive set of statistical information associated with this subject has been compiled on the basis of data obtained from the Statistical accident report Z-KW.

The study consists of executive summary of the survey results enriched with a graphic presentation of selected phenomena, a tabular part and general and methodological notes containing definitions of underlying concepts. The data encompassed in the tables provide information about the place and causes of the accident, contact-mode of injury, absenteeism and material losses related to the accident, etc.

Selected information for the last reporting year is presented according to ownership sectors, sections and divisions of the PKD 2007, as well as in the breakdown by macroregions, regions, voivodships, subregions and powiats. Additionally, the data are displayed by voivodships and the consequences of accidents in retrospect for the years 2010 to 2021.

Releasing this publication, I wish to express my gratitude to all respondents participating in the survey on accidents at work, thanks to whom this study could come into being. I will appreciate any comments and suggestions which could contribute to improving further editions of the publication.

Director
of Statistical Office in Gdańsk

Jerzy Auksztol

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
Preface	4
Objaśnienia znaków umownych	8
Symbols	
Skróty	9
Abbreviations	
Synteza	10
Executive summary	22
Uwagi ogólne	34
General notes	37
Uwagi metodyczne	39
Methodological notes	42

Wykresy i mapy

Charts and maps

Wykres 1. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci i województw w 2021 r.	10
Chart 1. Persons injured in accidents at work by sex and voivodships in 2021	22
Wykres 2. Poszkodowani w wypadkach przy pracy na 1000 pracujących według sekcji w 2021 r.	11
Chart 2. Persons injured in accidents at work per 1,000 employed persons by sections in 2021	23
Wykres 3. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci i sekcji w 2021 r.	14
Chart 3. Persons injured in accidents at work by sex and sections in 2021	26
Wykres 4. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według stażu pracy w 2021 r.	15
Chart 4. Persons injured in accidents at work by work seniority in 2021	27
Wykres 5. Poszkodowani w wypadkach śmiertelnych przy pracy według stażu pracy w 2021 r.	16
Chart 5. Persons injured in fatal accidents at work by work seniority in 2021	28
Wykres 6. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według liczby dni niezdolności do pracy i sekcji w 2021 r.	17
Chart 6. Persons injured in accidents at work by number of days lost and sections in 2021	29
Wykres 7. Przyczyny wypadków przy pracy w 2021 r.	18
Chart 7. Causes of the accidents at work in 2021	30
Wykres 8. Przyczyny wypadków przy pracy według czynności wykonywanych przez poszkodowanego w chwili wypadku w 2021 r.	19
Chart 8. Causes of the accidents at work by specific activities performed by the victim at the time of the accident in 2021	31
Wykres 9. Wydarzenia powodujące urazy według przyczyn wypadków w 2021 r.	20
Chart 9. Contact-modes of injuries by causes in 2021	32
Wykres 10. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według umiejscowienia urazu w 2021 r.	21
Chart 10. Persons injured in accidents at work by part of body injured in 2021	33
Mapa 1. Poszkodowani w wypadkach przy pracy na 1000 pracujących w 2021 r. (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	12
Map 1. Persons injured in accidents at work per 1,000 employed persons in 2021 (excluding private farms in agriculture)	24
Mapa 2. Poszkodowani w wypadkach śmiertelnych przy pracy na 1000 pracujących w 2021 r. (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)	12
Map 2. Persons injured in fatal accidents at work per 1,000 employed persons in 2021 (excluding private farms in agriculture)	24

Spis tablic (Tablice dostępne jako pliki do pobrania w formacie .xlsx)

List of tables (Downloadable files are available in .xlsx format)

I. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według województw

I. Persons injured in accidents at work by voivodships

II. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według makroregionów i regionów w 2021 r.

II. Persons injured in accidents at work by macroregions and regions in 2021

Tablica 1. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według sekcji

Table 1. Persons injured in accidents at work by sections

Tablica 2. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według sektorów własności w 2021 r.

Table 2. Persons injured in accidents at work by ownership sectors in 2021

Tablica 3. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według dni niezdolności do pracy w 2021 r.

Table 3. Persons injured in accidents at work by days lost in 2021

Tablica 4. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wielkości jednostek lokalnych w 2021 r.

Table 4. Persons injured in accidents at work by size of local units in 2021

Tablica 5. Wypadki przy pracy oraz poszkodowani w wypadkach przy pracy

Table 5. Accidents at work and persons injured in accidents at work

Tablica 6. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według miesiąca, w którym zdarzył się wypadek przy pracy w 2021 r.

Table 6. Persons injured in accidents at work by month of the accident in 2021

Tablica 7. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wieku w 2021 r.

Table 7. Persons injured in accidents at work by age in 2021

Tablica 8. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według stażu pracy w 2021 r.

Table 8. Persons injured in accidents at work by work seniority in 2021

Tablica 9. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wybranych grup wykonywanych zawodów oraz sekcji w 2021 r.

Table 9. Persons injured in accidents at work by selected groups of occupations and sections in 2021

Tablica 10. Przyczyny wypadków przy pracy w 2021 r.

Table 10. Causes of the accidents at work in 2021

Tablica 11. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wydarzeń, będących odchyleniem od stanu normalnego w 2021 r.

Table 11. Persons injured in accidents at work by deviations in 2021

Tablica 12. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wydarzeń powodujących urazy w 2021 r.

Table 12. Persons injured in accidents at work by contact-modes of injuries in 2021

Tablica 13. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według czynności wykonywanej przez poszkodowanego w chwili wypadku w 2021 r.

Table 13. Persons injured in accidents at work by specific physical activity performed by the victim at the time of the accident in 2021

Tablica 14. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według miejsca powstania wypadku w 2021 r.

Table 14. Persons injured in accidents at work by working environment in 2021

Tablica 15. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według umiejscowienia urazu w 2021 r.

Table 15. Persons injured in accidents at work by part of body injured in 2021

Tablica 16. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według rodzaju urazu w 2021 r.

Table 16. Persons injured in accidents at work by type of injury in 2021

Tablica 17. Wydarzenia powodujące urazy u osoby poszkodowanej według miejsca powstania wypadku w 2021 r.

Table 17. Contact-modes of injuries by working environment of the accident in 2021

Tablica 18. Wydarzenia powodujące urazy u osoby poszkodowanej według czynności wykonywanej przez poszkodowanego w chwili wypadku w 2021 r.

Table 18. Contact-modes of injuries by specific physical activity performed by the victim at the time of the accident in 2021

Tablica 19. Przyczyny wypadków przy pracy według wydarzeń powodujących urazy u osoby poszkodowanej w 2021 r.

Table 19. Causes of the accidents at work by contact-modes of injuries in 2021

- Tablica 20. Przyczyny wypadków przy pracy według czynności wykonywanej przez poszkodowanego w chwili wypadku w 2021 r.
Table 20. Causes of the accidents at work by specific physical activity performed by the victim at the time of the accident in 2021
- Tablica 21. Czynniki materialny związany z czynnością wykonywaną przez poszkodowanego w chwili wypadku według czynności wykonywanej przez poszkodowanego w 2021 r.
Table 21. Material agent associated with the specific physical activity performed by the victim at the time of the accident by specific physical activity in 2021
- Tablica 22. Wydarzenia będące odchyleniem od stanu normalnego, powodujące wypadki przy pracy według czynnika materialnego związanego z tymi wydarzeniami w 2021 r.
Table 22. Deviations causing accidents at work by material agent of the deviations in 2021
- Tablica 23. Wydarzenia powodujące urazy u osoby poszkodowanej w wypadku przy pracy według czynnika materialnego będącego źródłem tego urazu w 2021 r.
Table 23. Contact-modes of injuries by material agent which caused the injury in 2021
- Tablica 24. Poszkodowani w wypadkach przy pracy na 1000 pracujących według sekcji i działów w 2021 r.
Table 24. Persons injured in accidents at work per 1,000 employed persons by sections and divisions in 2021
- Tablica 25. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według skutków wypadków, płci, dni niezdolności do pracy oraz województw
Table 25. Persons injured in accidents at work by consequences of the accidents, sex, days lost and voivodships
- Tablica 26. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według skutków wypadków, płci, dni niezdolności do pracy oraz województw, podregionów i powiatów w 2021 r.
Table 26. Persons injured in accidents at work by consequences of the accidents, sex, days lost and voivodships, subregions and powiats in 2021
- Tablica 27. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wielkości jednostek lokalnych oraz województw w 2021 r.
Table 27. Persons injured in accidents at work by size of local units and voivodships in 2021
- Tablica 28. Przyczyny wypadków przy pracy według województw w 2021 r.
Table 28. Causes of the accidents at work by voivodships in 2021
- Tablica 29. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wydarzeń będących odchyleniem od stanu normalnego oraz województw w 2021 r.
Table 29. Persons injured in accidents at work by deviations and voivodships in 2021
- Tablica 30. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wydarzeń powodujących urazy oraz województw w 2021 r.
Table 30. Persons injured in accidents at work by contact-modes of injuries and voivodships in 2021
- Tablica 31. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według dni niezdolności do pracy oraz województw w 2021 r.
Table 31. Persons injured in accidents at work by days lost and voivodships in 2021
- Tablica 32. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wybranych sekcji oraz województw w 2021 r.
Table 32. Persons injured in accidents at work by selected sections and voivodships in 2021
- Tablica 33. Szacunkowe straty materialne oraz straty czasu pracy innych osób spowodowane wypadkami przy pracy według województw w 2021 r.
Table 33. Estimated material losses and loss of other persons' working hours caused by accidents at work by voivodships in 2021
- Tablica 34. Szacunkowe straty materialne oraz straty czasu pracy innych osób spowodowane wypadkami przy pracy według sekcji w 2021 r.
Table 34. Estimated material losses and loss of other persons' working hours caused by accidents at work by sections in 2021
- Tablica 35. Jednorazowe odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy osób prowadzących działalność gospodarczą i osób z nimi współpracujących w 2021 r.
Table 35. One-off compensations for injury caused by accidents at work of self-employed persons and their associates in 2021
- Tablica 36. Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według wydarzeń powodujących urazy oraz województw w 2021 r.
Table 36. Accidents at work on private farms in agriculture by contact-modes of injuries and voivodships in 2021
- Tablica 37. Poszkodowani w wypadkach przy pracy zaistniałych w danym roku
Table 37. Persons injured in accidents at work in a given year

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol	Opis
Symbol	Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (•)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji
Symbol	categories of applied classification presented in an abbreviated form
„W tym”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy
”Of which/of whom”	indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal points

Skróty

Abbreviations

Skrót Abbreviation	Pełna nazwa Complete name
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty zloty
r.	rok
tj. i.e.	to jest that is
itp. etc.	i tym podobne and the like
tzw.	tak zwany
np. e.g.	na przykład for example
Dz. U.	Dziennik Ustaw
nr (Nr) No.	numer number
poz.	pozycja
p.proc.	punkt procentowy
tabl.	tablica table
m.	miasto
m. st.	miasto stołeczne
UE EU	Unia Europejska European Union
WE EC	Wspólnota Europejska European Community

Synteza

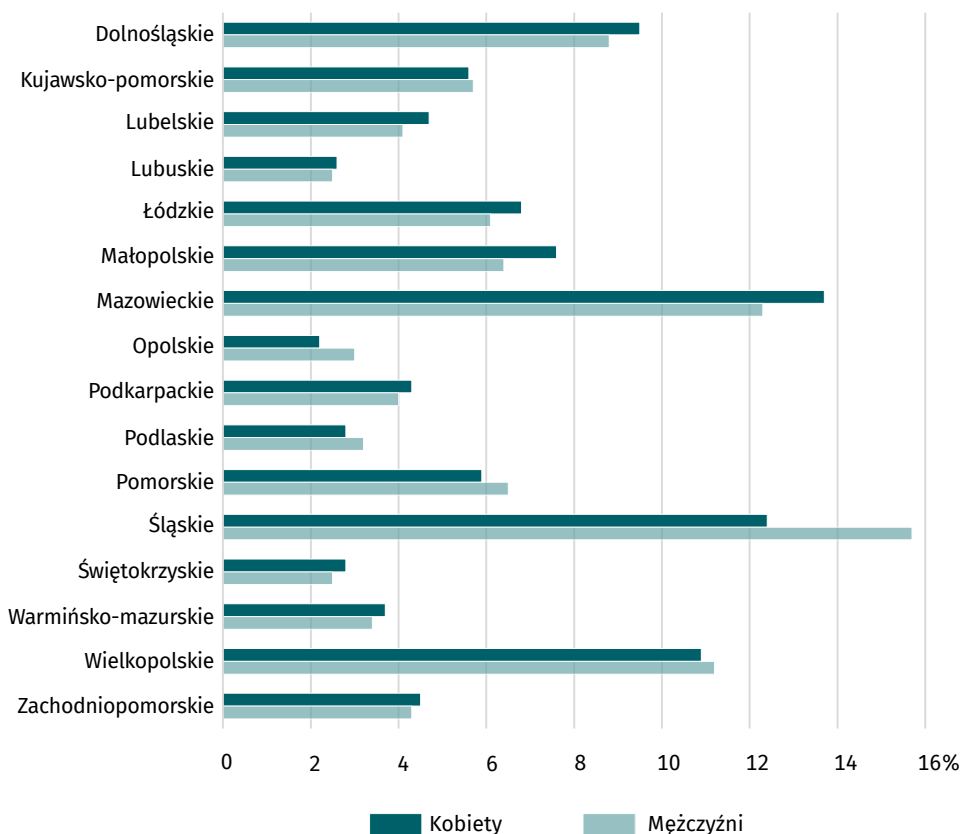
Dane o wypadkach przy pracy służą do podejmowania strategicznych decyzji w zakresie bezpieczeństwa pracy. Wszelkie działania prowadzone przez pracodawcę dla zapewnienia bezpieczeństwa i higieny warunków pracy wiążą się z prewencją wypadkową. Dane o wypadkach przy pracy pochodzą ze Statystycznej karty wypadku Z-KW i dotyczą pracujących w gospodarce narodowej, z wyłączeniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, w których informacje dotyczą tylko pracowników cywilnych. Informacje o wypadkach przy pracy dostarczają danych o zaistniałych wypadkach przy pracy oraz o osobach poszkodowanych w tych wypadkach, przyczynach oraz konsekwencjach wypadków przy pracy. Zakres przedmiotowy karty wypadku przy pracy jest dostosowany do europejskich statystyk wypadków przy pracy (ESAW).

W 2021 r. zgłoszono 68777 osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy (o 9,6% więcej niż w 2020 r.), w tym 219 osób zostało poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych (wzrost o 15,3%), a 375 osób w wypadkach ciężkich (spadek o 0,8%).

Najwięcej osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy, podobnie jak w poprzednich latach, odnotowano w sekcji przetwórstwo przemysłowe (34,4%), a najmniej w sekcji informacja i komunikacja (0,4%).

Uwzględniając podział terytorialny kraju, najwięcej osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy odnotowano w województwach: śląskim (14,5%), mazowieckim (12,8%) oraz wielkopolskim (11,1%).

Wykres 1. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci i województw w 2021 r.

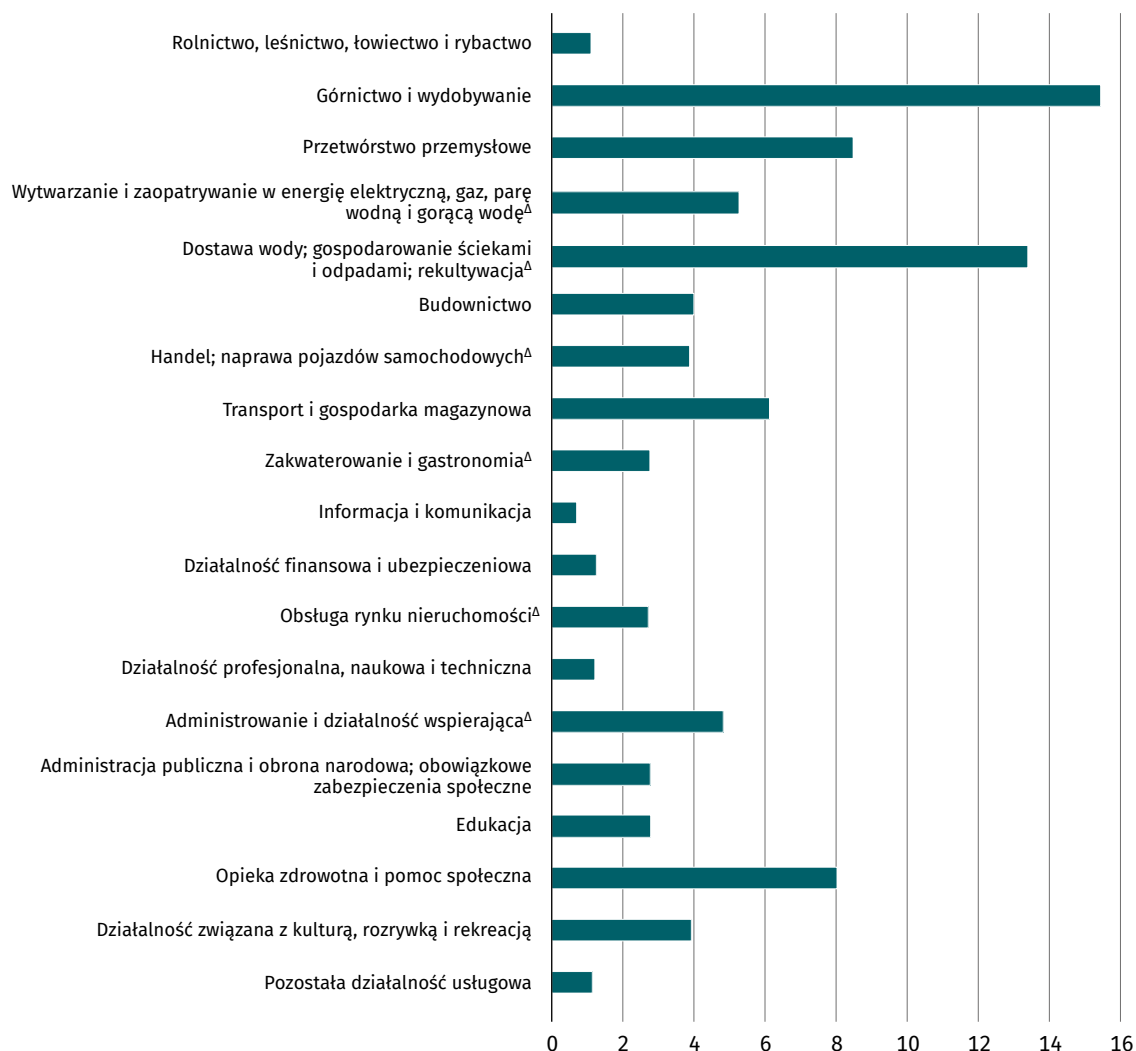

Wskaźnik wypadkowości

Wskaźnik wypadkowości (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) w 2021 r. wyniósł 4,75 (dla mężczyzn – 5,58, a dla kobiet – 3,79) wobec 4,54 w 2020 r. (odpowiednio 5,32 i 3,64).

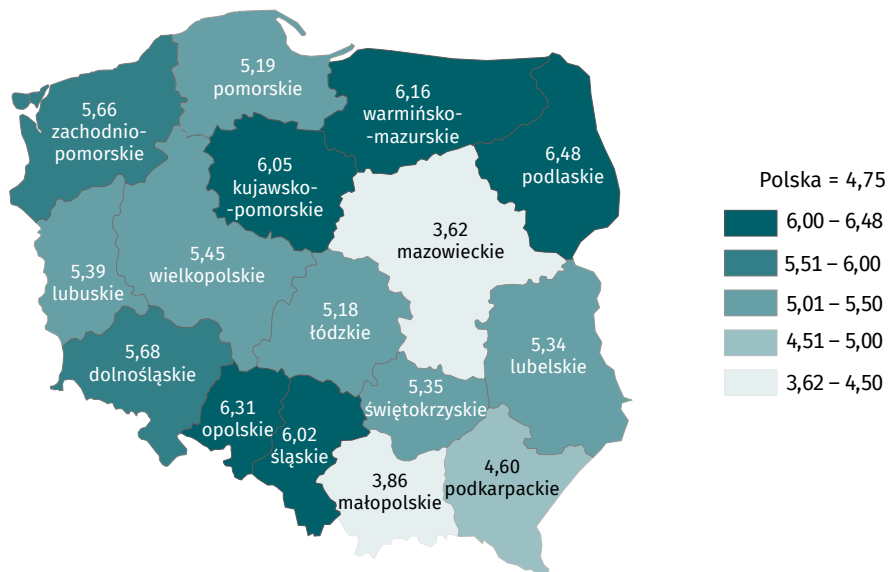
W podziale według rodzajów działalności najwyższy wskaźnik wypadkowości odnotowano w sekcji górnictwo i wydobywanie (15,61) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (13,43), a najniższy w sekcji informacja i komunikacja (0,67) oraz pozostała działalność usługowa (1,08).

Wykres 2. Poszkodowani w wypadkach przy pracy na 1000 pracujących według sekcji w 2021 r.

Biorąc pod uwagę podział terytorialny kraju najwyższy wskaźnik wypadkowości odnotowano w województwach: podlaskim (6,48), opolskim (6,31) oraz warmińsko-mazurskim (6,16), a najniższy w województwie mazowieckim (3,62) i małopolskim (3,86).

Mapa 1. Poszkodowani w wypadkach przy pracy na 1000 pracujących^a w 2021 r. (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)

a W podziale według województw nie uwzględniono pracowników cywilnych jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Najwyższy wskaźnik wypadków śmiertelnych na 1000 pracujących wystąpił w województwie zachodniopomorskim (0,024) i śląskim (0,022), a najniższy w województwie kujawsko-pomorskim i lubuskim (po 0,009).

Mapa 2. Poszkodowani w wypadkach śmiertelnych przy pracy na 1000 pracujących^a w 2021 r. (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)

a W podziale według województw nie uwzględniono pracowników cywilnych jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Wypadki zbiorowe

Badanie wypadków przy pracy pozwala na określenie przebiegu wypadków indywidualnych i zbiorowych, a także ich skutków oraz przyczyn. Z reguły w wypadku przy pracy poszkodowana zostaje tylko jedna osoba, jednak jeżeli w wyniku tego samego zdarzenia wypadkowi uległy co najmniej dwie osoby, jest to wypadek zbiorowy.

W 2021 r. zgłoszono 68572 wypadków przy pracy, w tym 167 wypadków zbiorowych, które stanowiły 0,2% ogólnej liczby wypadków. W wypadkach zbiorowych zostały poszkodowane 372 osoby (spadek o 16,0% w porównaniu z 2020 r.). Udział osób poszkodowanych w wypadkach zbiorowych w ogólnej liczbie osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy wyniósł 0,5%.

Spośród osób poszkodowanych w wypadkach zbiorowych 4,8% poniosło śmierć, a 5,1% doznało ciężkich uszkodzeń ciała (w 2020 r. odpowiednio 4,1% i 5,9%).

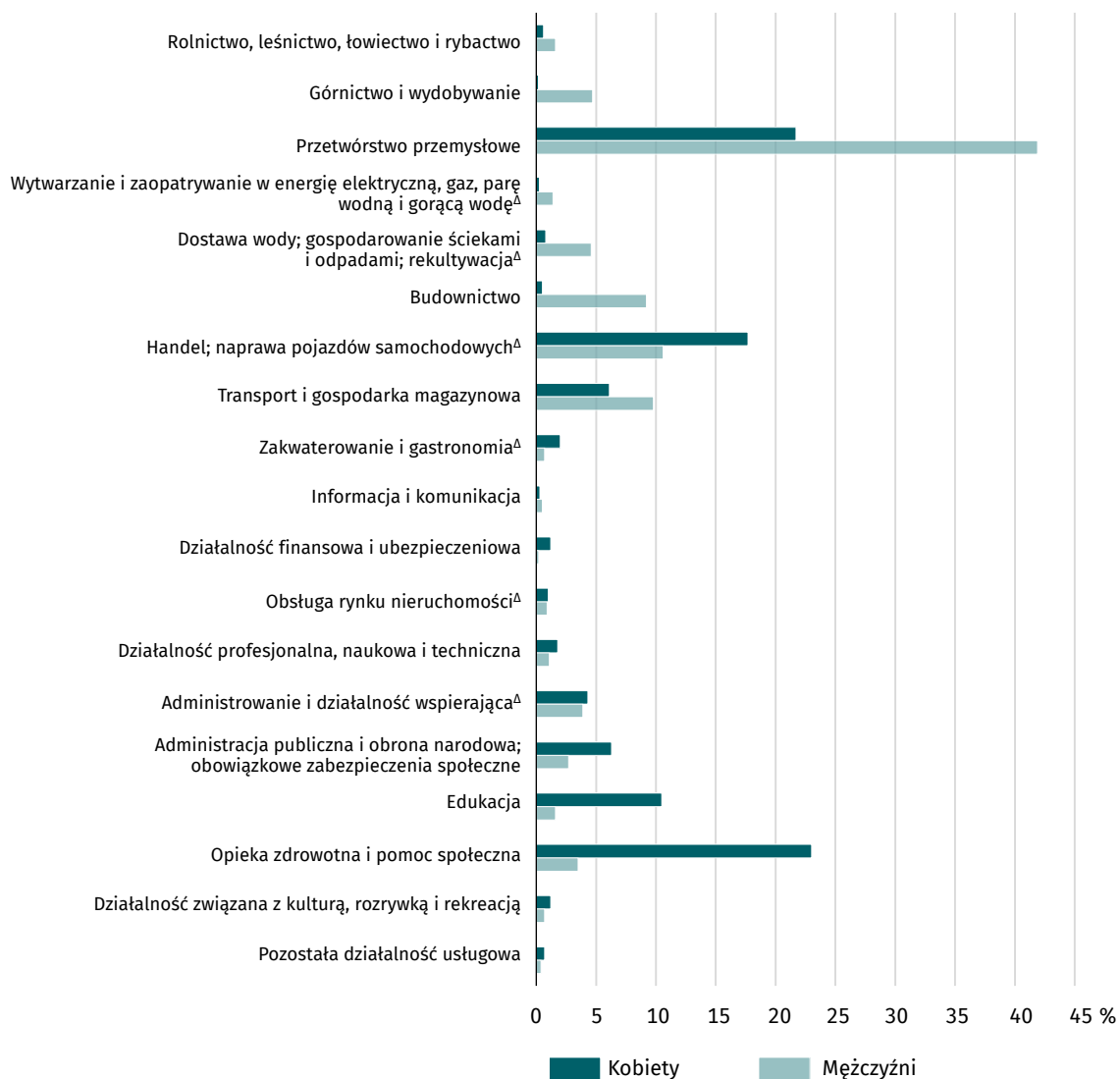
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wielkości jednostek lokalnych

Najwięcej osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy wykonywało pracę w zakładach (jednostkach lokalnych) o liczbie pracujących od 50 do 249 osób (33,3%) oraz 500 osób i więcej (27,1%). Natomiast najwięcej osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych pracowało w zakładach zatrudniających od 50 do 249 osób (28,8%) oraz od 10 do 49 osób (28,3%).

Poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci, wieku i sektorów własności

Jednym z najważniejszych aspektów analizy okoliczności wypadków przy pracy jest charakterystyka osób poszkodowanych według cech demograficznych i ekonomicznych, tj. płeć, wiek, sekcja PKD oraz zawód. W 2021 r., podobnie jak w latach poprzednich, wypadkom najczęściej ulegali mężczyźni – 62,9% ogólnej liczby osób poszkodowanych (63,1% w 2020 r.). Stanowili oni również większość wśród poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych (95,9%) oraz w wypadkach ciężkich (89,1%). Najwyższy udział mężczyzn poszkodowanych w wypadkach przy pracy odnotowano w sekcji przetwórstwo przemysłowe (41,9%), natomiast najwyższy udział kobiet odnotowano w sekcji opieka zdrowotna i pomoc społeczna (23,0%).

Wykres 3. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według płci i sekcji w 2021 r.

Najliczniejszą grupę poszkodowanych stanowiły osoby w wieku 30-39 lat oraz 40-49 lat (po 24,8%), a najmniej poszkodowanych było wśród osób w wieku 17 lat i mniej (0,1%).

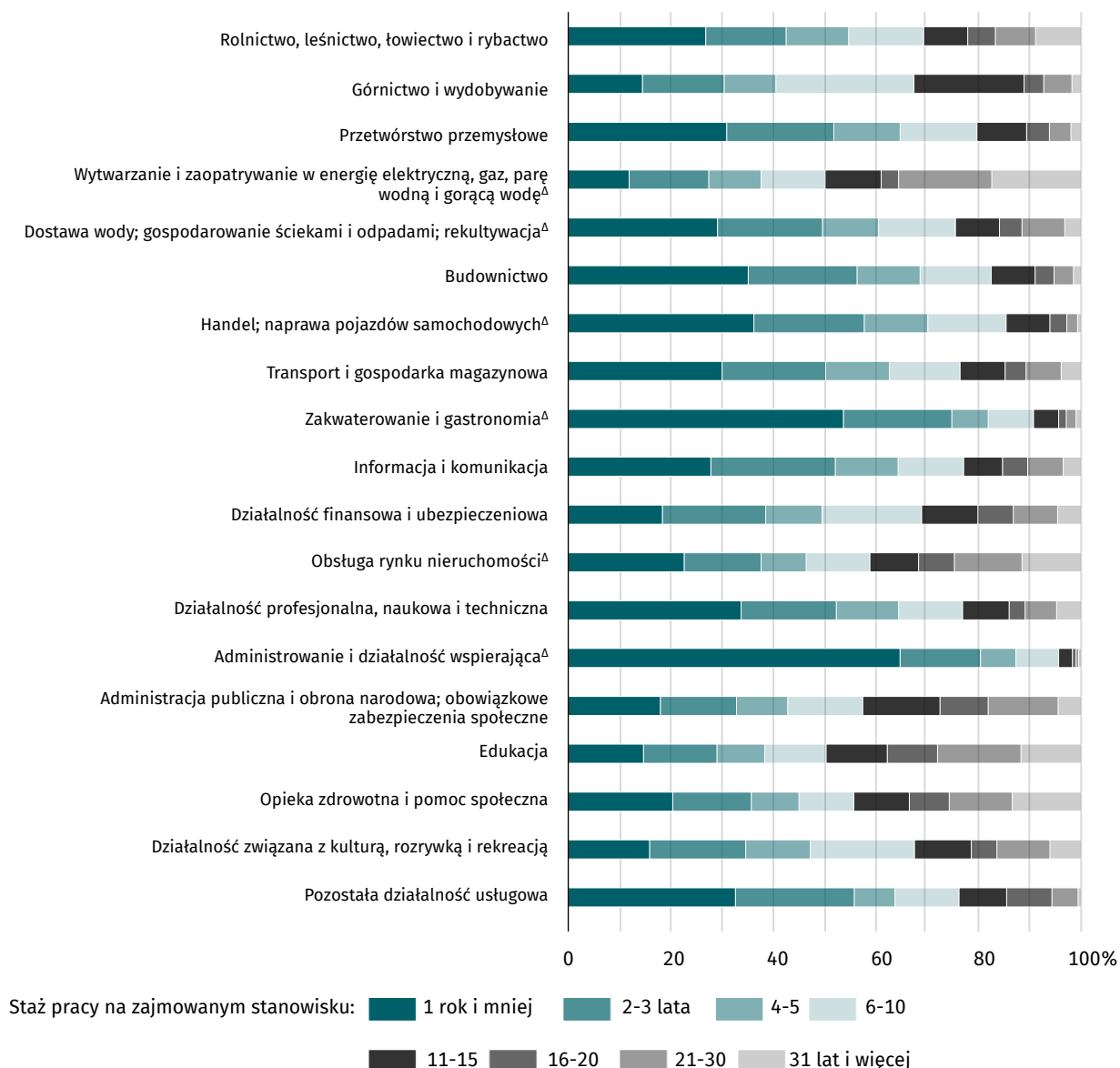
Wypadkom śmiertelnym oraz ciężkim najczęściej ulegały osoby w wieku 40-49 lat (odpowiednio 21,0% oraz 23,7%).

W sektorze prywatnym większość osób poszkodowanych stanowili mężczyźni – 70,4% (wzrost o 0,2 p.proc. w stosunku do 2020 r.), a w sektorze publicznym kobiety – 53,7% (odpowiednio wzrost o 0,6 p.proc.).

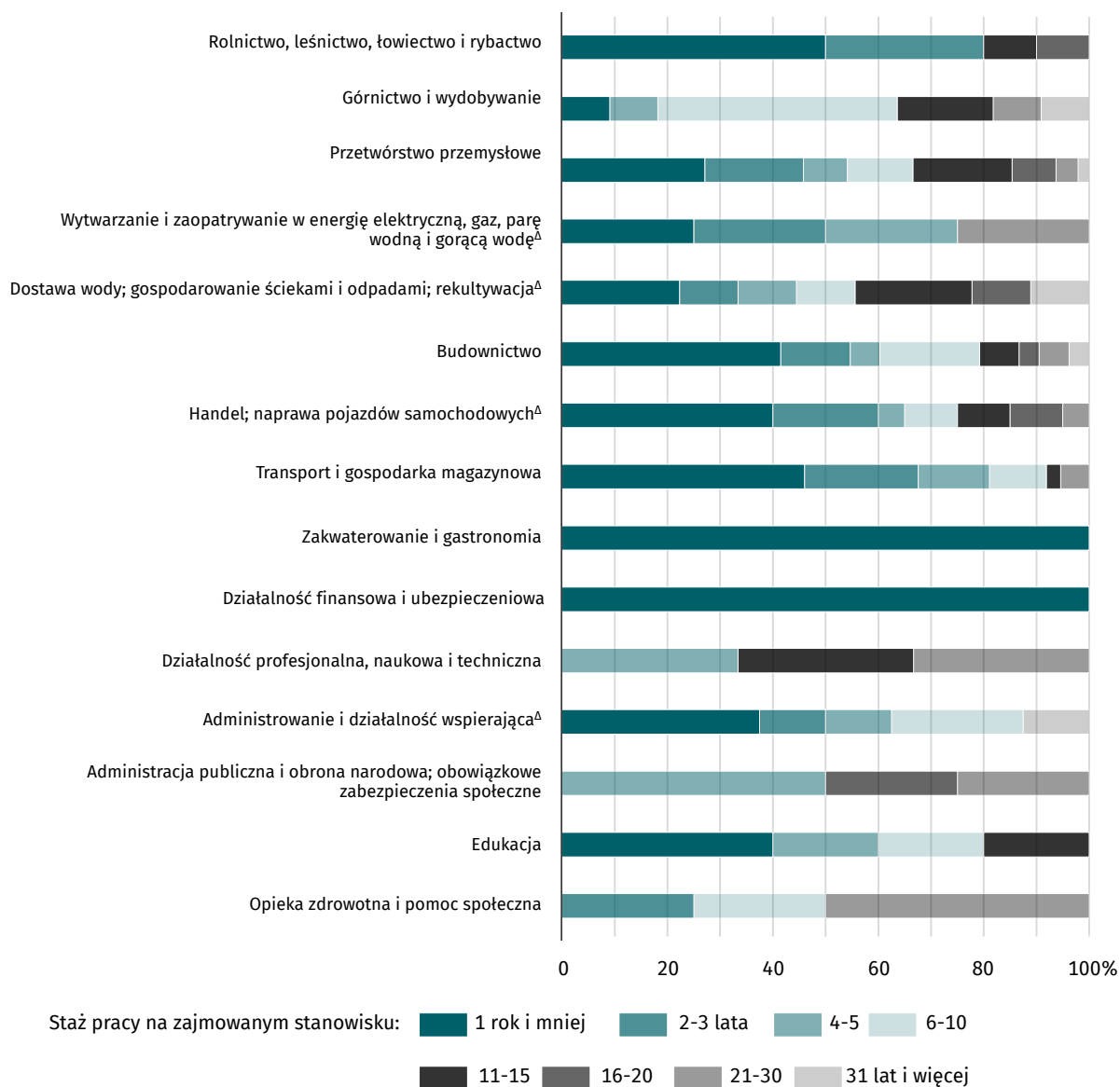
Poszkodowani w wypadkach przy pracy według stażu pracy

Wypadkom ulegali głównie pracownicy ze stażem pracy wynoszącym 1 rok i mniej (29,9% poszkodowanych). W tej grupie największy udział poszkodowanych odnotowano w sekcji przetwórstwo przemysłowe (35,5%).

Wykres 4. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według stażu pracy w 2021 r.

Do wypadków śmiertelnych i ciężkich najczęściej dochodziło wśród osób ze stażem pracy 1 rok i mniej (odpowiednio 35,2% i 30,9%), spośród których najwyższy udział osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych odnotowano w sekcji budownictwo (28,6%), a w wypadkach ciężkich – w sekcji przetwórstwo przemysłowe (50,9%).

Wykres 5. Poszkodowani w wypadkach śmiertelnych przy pracy według stażu pracy w 2021 r.**Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wykonywanego zawodu**

W 2021 r. najwięcej osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy pracowało jako operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych (11,1% poszkodowanych ogółem) oraz jako robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni (odpowiednio 10,4%).

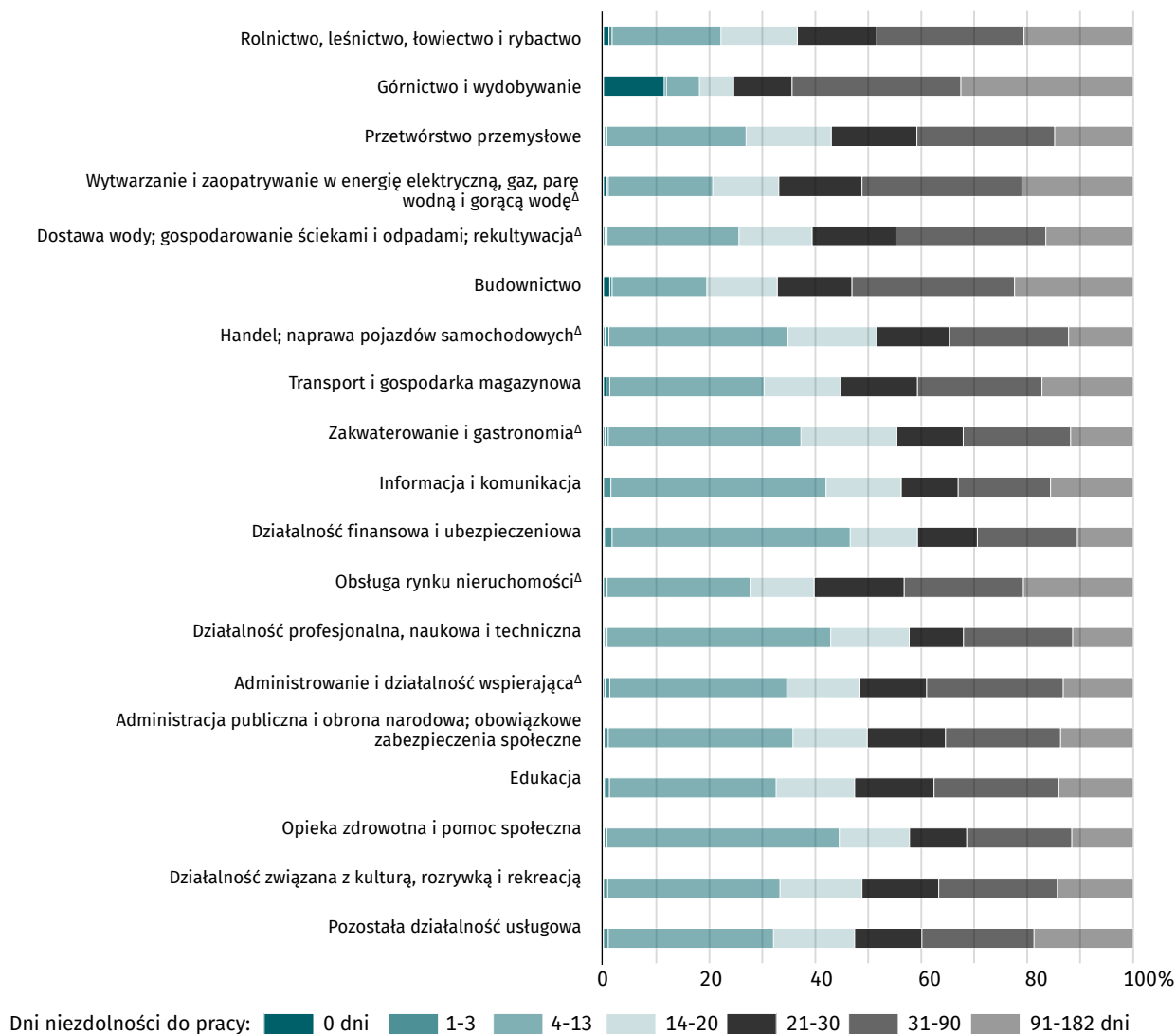
Wypadkom śmiertelnym najczęściej ulegali kierowcy i operatorzy pojazdów (21,0%), a wypadkom ciężkim – robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni (17,6%).

Poszkodowani w wypadkach przy pracy według dni niezdolności do pracy

Jedną z istotnych konsekwencji wypadku przy pracy (poza skutkami powodującymi śmierć lub ciężkie uszkodzenie ciała), zarówno w skali zakładu, jak i całej gospodarki narodowej, jest niezdolność do pracy w związku z poniesionymi w trakcie wypadku urazami. W 2021 r. łączna liczba dni niezdolności do pracy na skutek wypadków przy pracy wyniosła 3,0 mln (wzrost o 8,6% w stosunku do 2020 r.), co w przeliczeniu na jednego poszkodowanego wyniosło 44 dni (bez wypadków śmiertelnych) wobec 45 dni w 2020 r.

Najczęściej liczba dni niezdolności do pracy wynosiła 4-13 dni oraz 31-90 dni (odpowiednio 29,6% i 24,6%).

Wykres 6. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według liczby dni niezdolności do pracy i sekcji w 2021 r.

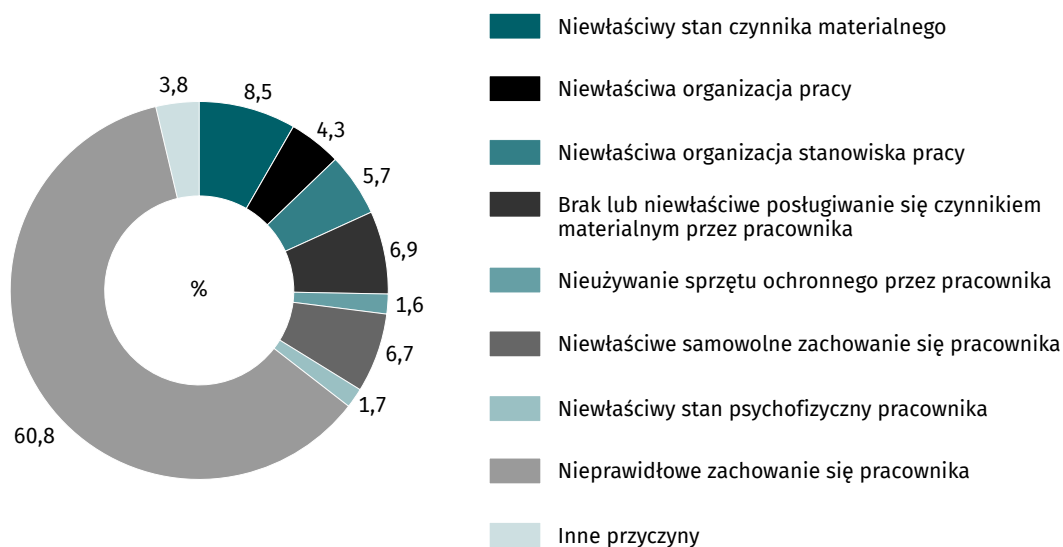
Przyczyny wypadków przy pracy

Rozpoznanie przyczyn niebezpiecznego zdarzenia jest początkiem działań zmierzających do poprawy warunków pracy, aby w przyszłości uniknąć podobnych incydentów i zapewnić większe bezpieczeństwo pracownikom. Analiza tych zdarzeń jest cenna dla działań profilaktycznych i pozwala na formułowanie wniosków, które powinny być zależne głównie od przyczyn zaistnienia, a nie od skutków wypadku. Bardzo ważnym zagadnieniem związanym z zapewnieniem bezpieczeństwa i ochrony zdrowia jest organizacja pracy i kultura bezpieczeństwa. Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z czym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

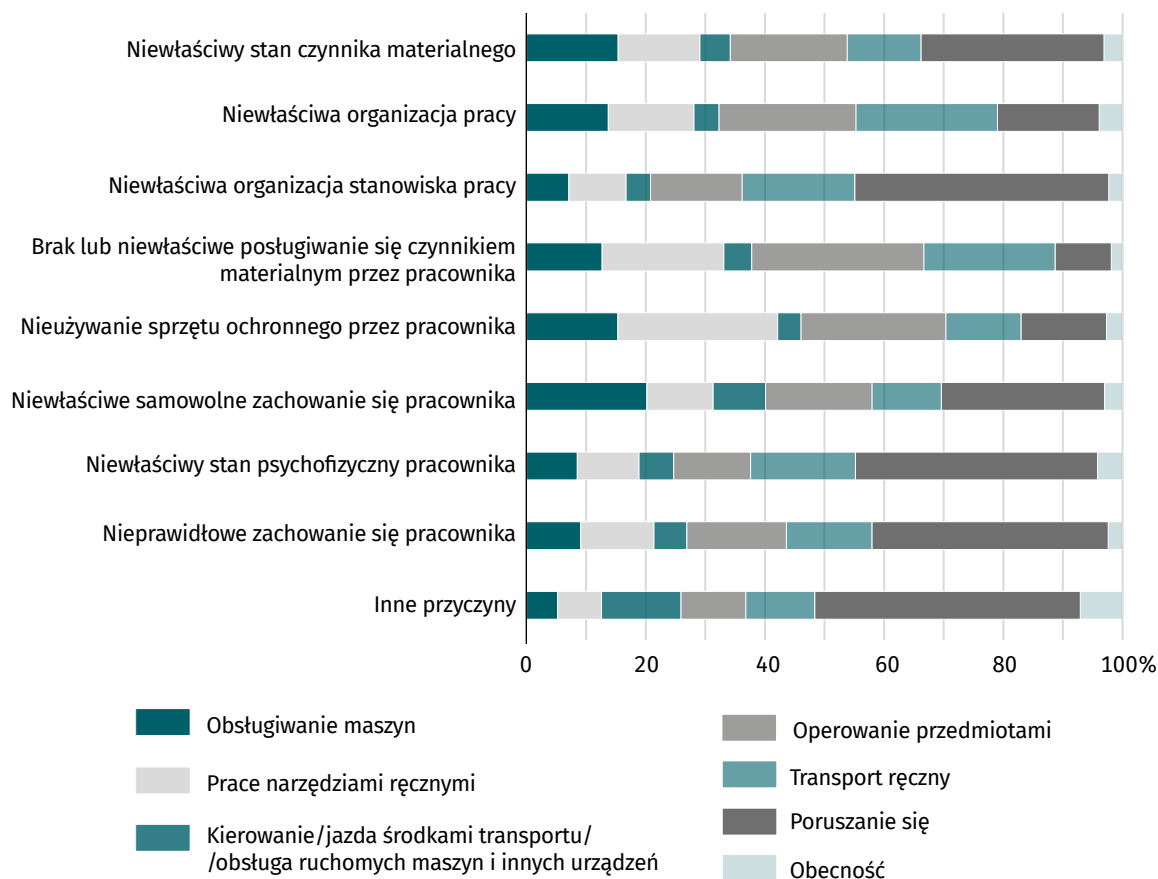
Ponad połowę przyczyn powodujących wypadki przy pracy stanowiło nieprawidłowe zachowanie się pracownika (60,8% wszystkich przyczyn), w tym niedostateczna koncentracja uwagi na wykonywanej czynności (25,7%) i zaskoczenie niespodziewanym zdarzeniem (23,6%). Najrzadziej występującą przyczyną wypadków było nieużywanie sprzętu ochronnego przez pracownika (1,6%).

Nieprawidłowe zachowanie się pracownika było również najczęstszą przyczyną wypadków śmiertelnych i ciężkich (odpowiednio 35,2% oraz 39,3%).

Wykres 7. Przyczyny wypadków przy pracy w 2021 r.

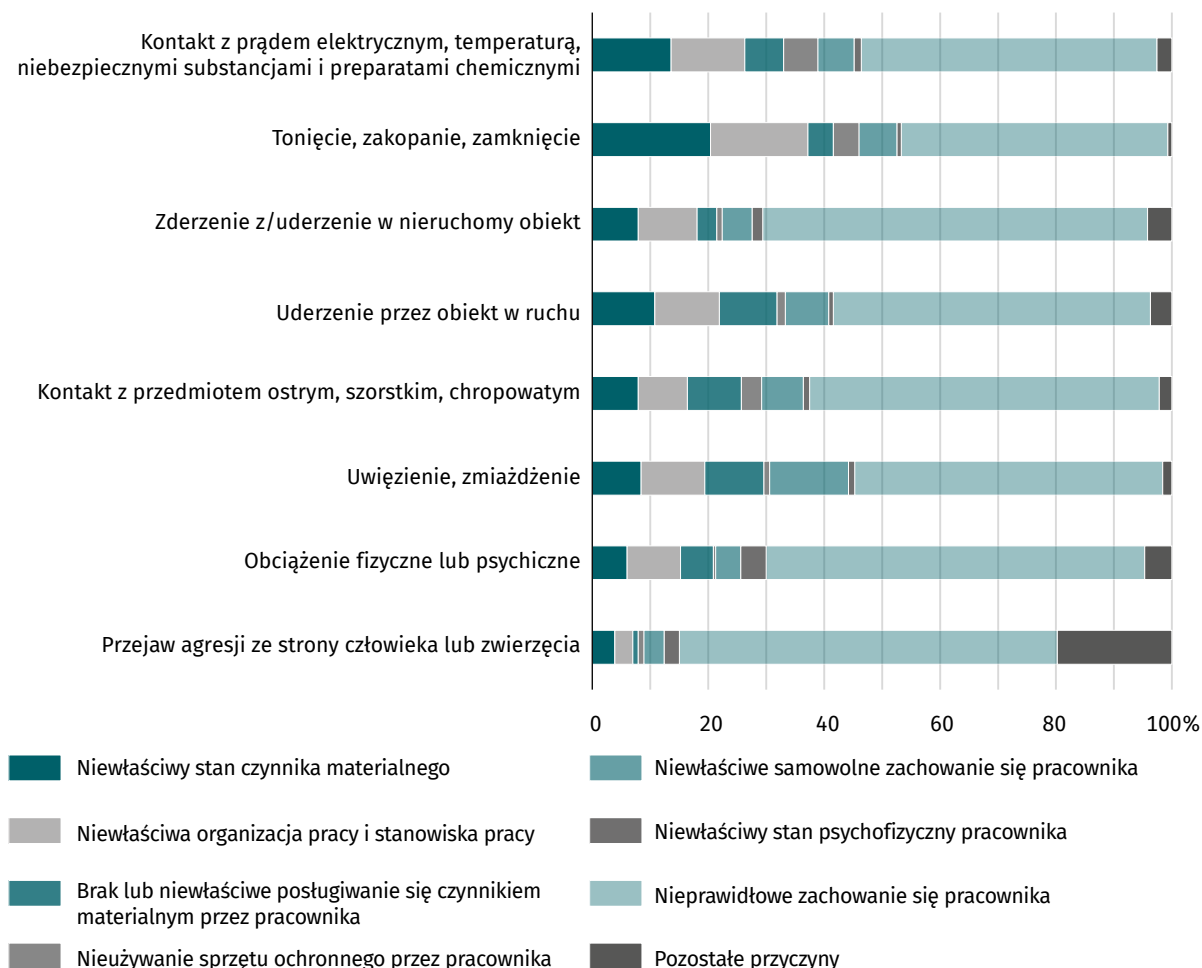
Wykres 8. Przyczyny wypadków przy pracy według czynności wykonywanych przez poszkodowanego w chwili wypadku w 2021 r.

Wydarzenia powodujące urazy u osoby poszkodowanej oraz czynniki je powodujące

Wśród wydarzeń powodujących urazy zdecydowanie dominowały: zderzenie z/uderzenie w nieruchomy obiekt – 32,8% (źródłem były głównie czynniki materialne z grupy budynki, konstrukcje i ich elementy, powierzchnie – 59,7% ogólnej liczby czynników w tej grupie wydarzeń) oraz uderzenie przez obiekt w ruchu – 20,1% (głównie przez materiały, przedmioty, wyroby, części maszyn – 33,2% ogólnej liczby czynników w tej grupie wydarzeń).

Wykres 9. Wydarzenia powodujące urazy według przyczyn wypadków w 2021 r.

Wydarzenia będące odchyleniem od stanu normalnego oraz czynniki powodujące te wydarzenia

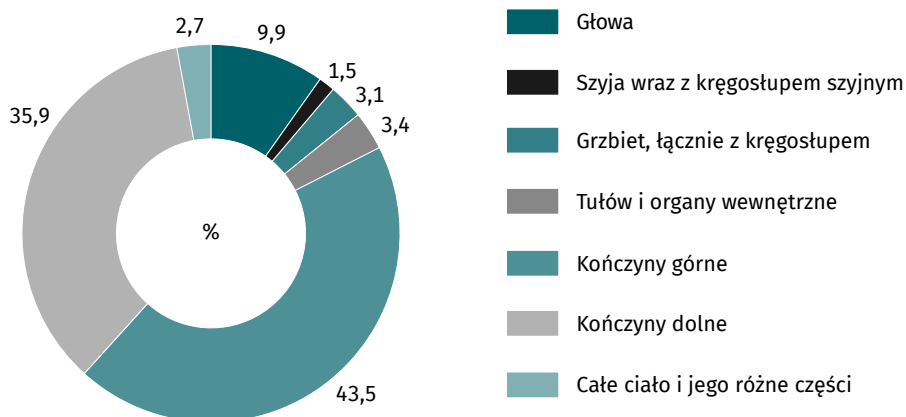
Wydarzenie będące odchyleniem od stanu normalnego to wydarzenie niezgodne z właściwym przebiegiem procesu pracy, które wywołało wypadek. Najczęściej wypadki przy pracy spowodowane były poślizgnięciem, potknięciem się, upadkiem osoby (31,5% ogólnej liczby wydarzeń). Głównymi źródłami tych wydarzeń były czynniki materialne z grupy: budynki, konstrukcje i ich elementy, powierzchnie – 61,3% ogólnej liczby czynników w tej grupie wydarzeń. Kolejnym wydarzeniem była utrata kontroli nad maszyną, środkami transportu, transportowanym ładunkiem, narzędziem, obiektem, zwierzęciem – 20,1% wszystkich wydarzeń, a źródłem tych wydarzeń były głównie materiały, przedmioty, wyroby, części maszyn – 20,3%.

Poszkodowani według rodzaju i umiejscowienia urazu

W 2021 r. wśród osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy 46,1% doznało ran i powierzchownych urazów, 24,6% przemieszczeń, zwichnięć, skręceń i naderwań, a 19,2% złamań kości. Osoby poszkodowane w wypadkach śmiertelnych doznały głównie urazów wewnętrznych (33,3%), a poszkodowane w wypadkach ciężkich – amputacji urazowych (47,2%).

Biorąc pod uwagę umiejscowienie urazu, osoby poszkodowane najczęściej doznały urazów kończyn - 79,4% (w tym 43,5% to urazy kończyn górnych).

Wykres 10. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według umiejscowienia urazu w 2021 r.

Miejsce powstania wypadku

Uwzględniając miejsce powstania wypadku, tj. miejsce, w którym przebywał poszkodowany w chwili wypadku, najwięcej wydarzeń odnotowano w miejscach produkcji przemysłowej (45,8%).

Do wypadków śmiertelnych dochodziło głównie w miejscach i środkach komunikacji publicznej (28,3% poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych), a do wypadków ciężkich w miejscach produkcji przemysłowej (61,9% poszkodowanych w wypadkach ciężkich).

Statystyczny poszkodowany

W 2021 r. osobą poszkodowaną w wypadku przy pracy był najczęściej mężczyzna w wieku 30-49 lat, pracujący jako operator maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych, ze stażem pracy 1 rok i mniej. Poszkodowany zatrudniony był w zakładzie o liczbie pracujących 50-249 osób, w sektorze prywatnym, w sekcji przetwórstwo przemysłowe. Najczęściej doznawał on urazu kończyn górnych i przebywał na zwolnieniu lekarskim przez okres 4-13 dni.

Executive summary

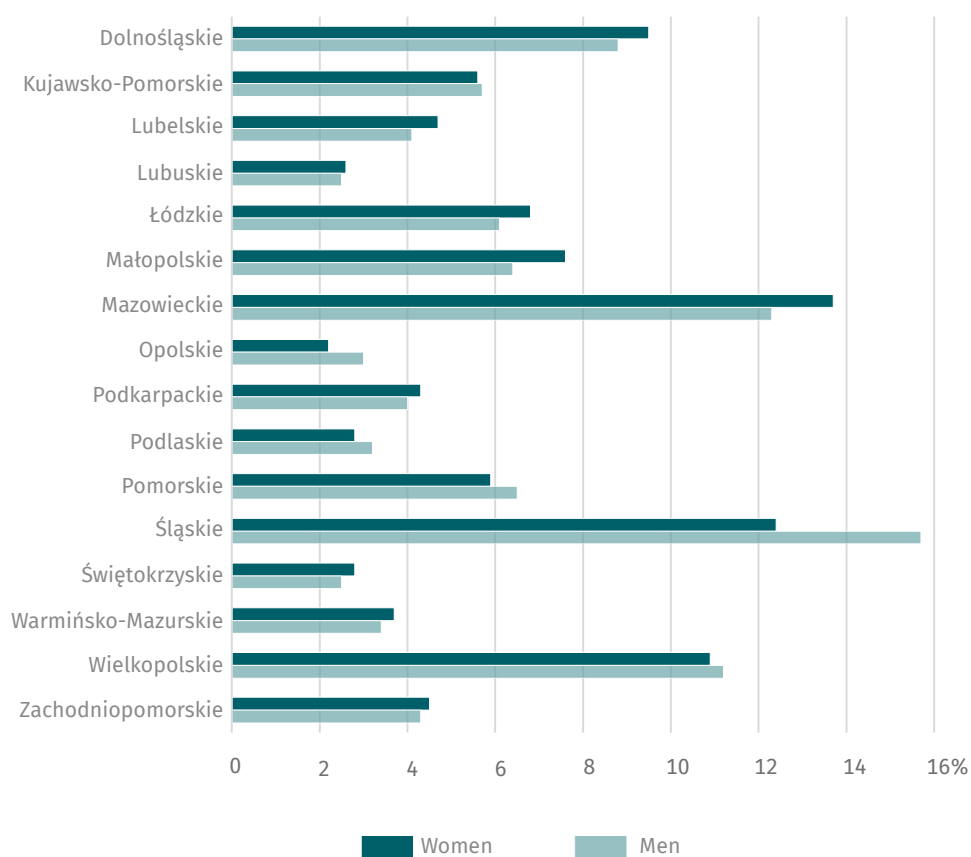
Data on accidents at work are used in strategic decision – making as regards work safety. All actions taken by the employer to ensure safety and hygiene of working conditions are related to accident prevention. Information about accidents at work comes from the Statistical accident report Z-KW and concerns persons employed in the national economy, excluding those employed in private farms in agriculture and budgetary units operating within the scope of national defence and public security, for which the information concerns only civilian employees. Information on accidents at work provides data on accident incidence and persons injured in these accidents, as well as on their size, causes and consequences. The scope of a statistical accident report is compatible with the European Statistics on Accidents at Work (ESAW).

68,777 people were injured in accidents at work in 2021 (by 9.6% more than in 2020), including 219 persons injured in fatal accidents (an increase of 15.3%) and 375 in serious accidents (a decrease of 0.8%).

The most people injured in accidents at work were recorded, like in previous years, in units classified into the manufacturing section (34.4%), while the fewest in the information and communication section (0.4%).

Considering the territorial distribution, the largest number of people injured in accidents was recorded in the following Voivodships: Śląskie (14.5%), Mazowieckie (12.8%) and Wielkopolskie (11.1%).

Chart 1. Persons injured in accidents at work by sex and voivodships in 2021

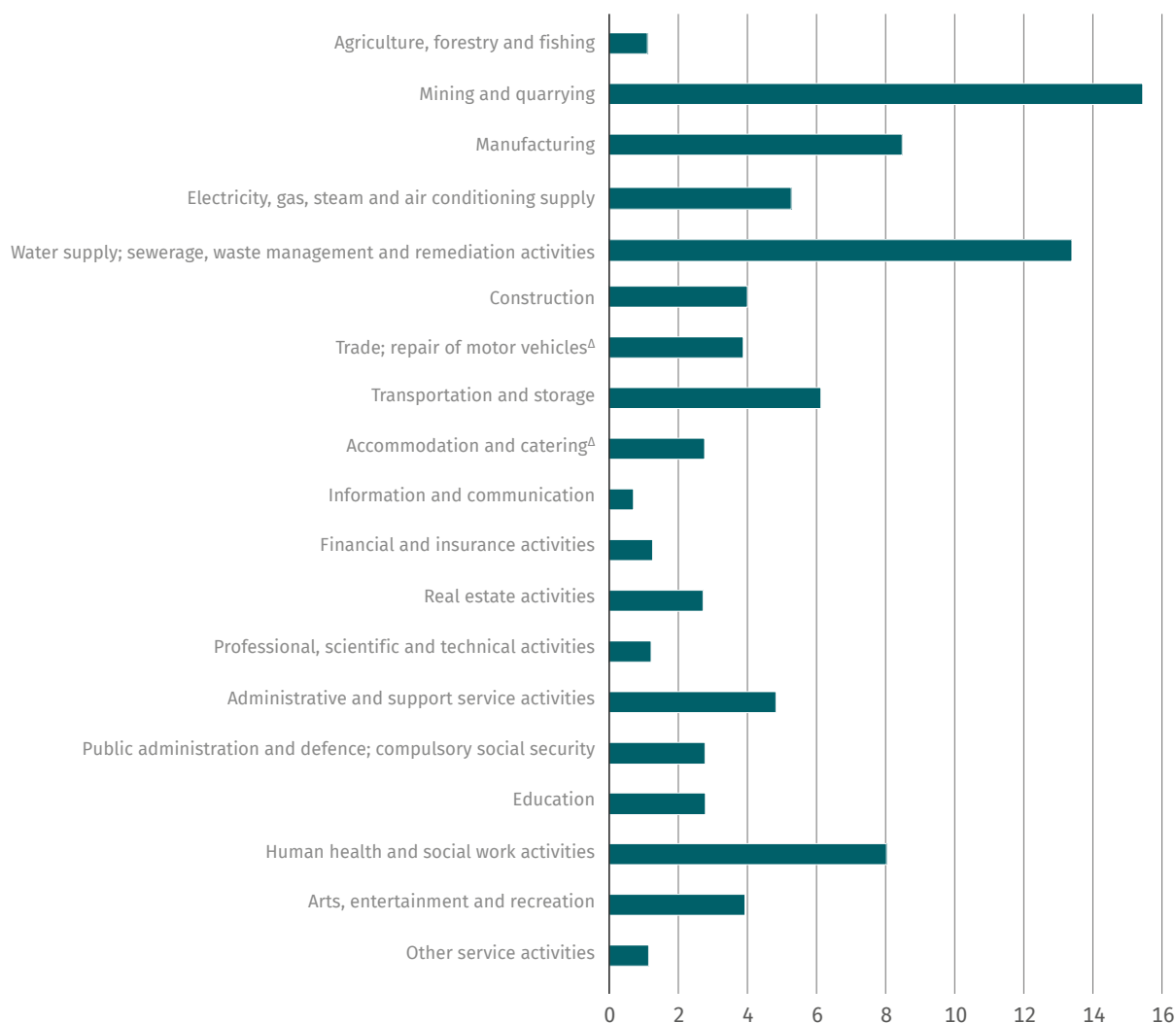

Incidence rate

The incidence rate (excluding private farms in agriculture) stood at 4.75 (5.58 for men and 3.79 for women) in 2021 against 4.54 in 2020 (respectively 5.32 and 3.64).

In the breakdown by type of economic activity, the highest incidence rate was recorded in the sections: mining and quarrying (15.61) and water supply; sewerage, waste management and remediation activities (13.43), while the lowest in the sections: information and communication (0.67) and other service activities (1.08).

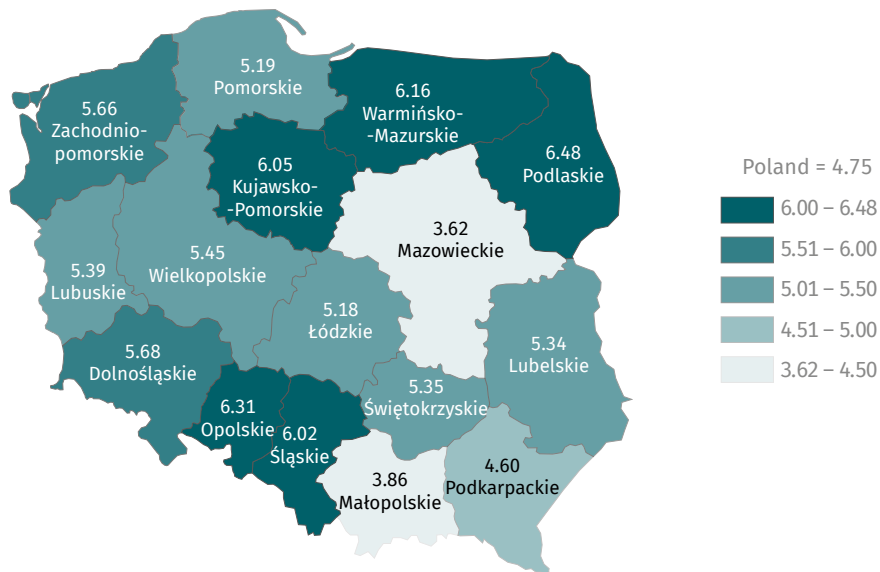
Chart 2. Persons injured in accidents at work per 1,000 employed persons by sections in 2021

In the territorial distribution, the highest incidence rates were recorded for the following Voivodships: Podlaskie (6.48), Opolskie (6.31) and Warmińsko-Mazurskie (6.16), whereas the lowest for Mazowieckie (3.62) and Małopolskie (3.86).

ACCIDENTS AT WORK IN 2021

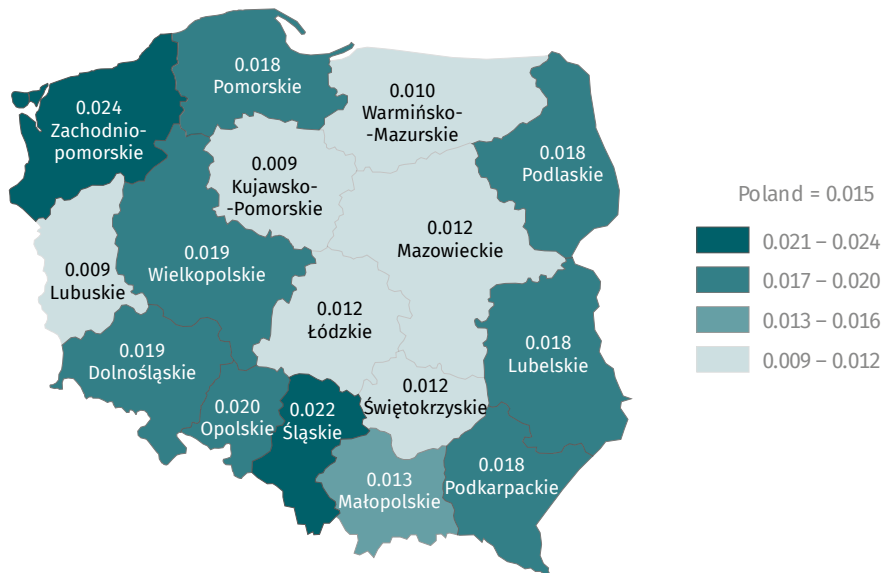
Map 1. Persons injured in accidents at work per 1,000 employed persons ^a in 2021 (excluding private farms in agriculture)

^a In the breakdown by voivodships, civilian employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety were excluded.

The highest incidence rates of fatal accidents were recorded for the Voivodships: Zachodniopomorskie (0.024) and Śląskie (0.022), whereas the lowest for Kujawsko-Pomorskie and Lubuskie (0.009 each).

Map 2. Persons injured in fatal accidents at work per 1,000 employed persons ^a in 2021 (excluding private farms in agriculture)

^a In the breakdown by voivodships, civilian employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety were excluded.

Multiple casualty incidents

The accidents at work survey allows to determine the course of single and multiple casualty incidents, as well as their causes and consequences. Usually, only one person is a victim of a work-related accident. However, the accident becomes a multiple casualty incident if two or more persons sustain injuries.

68,572 accidents at work were registered in 2021, including 167 multiple casualty incidents which accounted for 0.2% of all accidents at work. 372 people were injured in multiple casualty incidents (a decrease of 16.0% on 2020). The share of multiple casualty incident victims in the total number of victims of accidents at work accounted for 0.5%.

4.8% of the victims died as a result of multiple casualty incidents, while 5.1% were severely injured (respectively 4.1% and 5.9% in 2020).

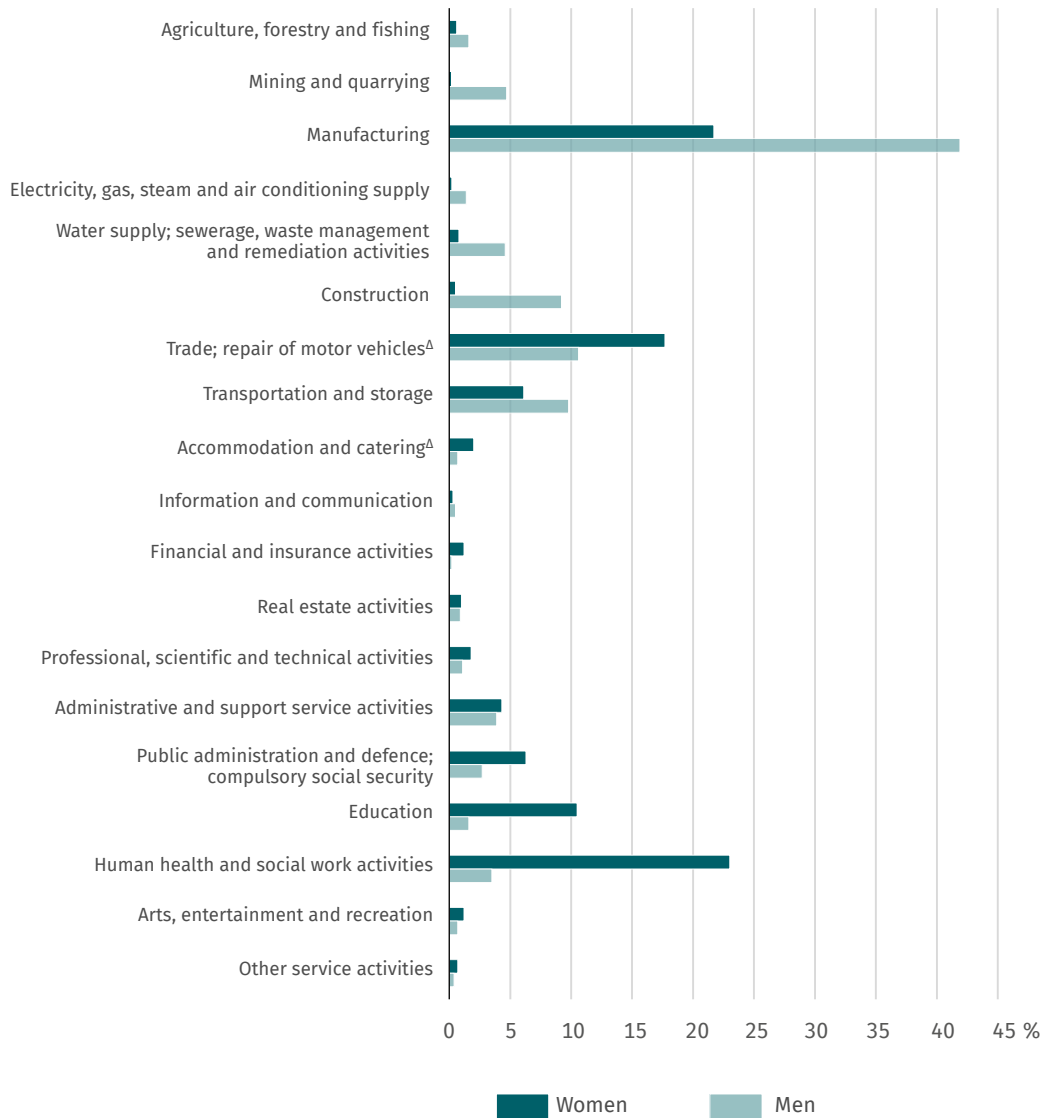
Persons injured in accidents at work by size of local units

The most people injured in accidents at work worked in the entities (local units) employing from 50 to 249 people (33.3%) and in those with 500 and more employees (27.1%). However, local units with 50 to 249 and those with 10 to 49 employees concentrated the biggest number of fatalities (28.8% and 28.3% respectively).

Persons injured in accidents at work by sex, age and ownership sectors

A major aspect of the analysis of circumstances of accidents at work is the demographic and economic characteristics of people who were injured in these accidents, i.e. sex, age, PKD section and occupation. In 2021, like in prior years, men sustained accidents more often – 62.9% of all victims (63.1% in 2020). Men also prevailed among fatalities (95.9%) and serious accident victims (89.1%). The highest share of men injured in accidents at work was recorded in manufacturing (41.9%), while women was recorded in human health and social work activities (23.0%).

Chart 3. Persons injured in accidents at work by sex and sections in 2021

The largest group of victims were people aged 30-39 and 40-49 (24.8% each), whereas those aged 17 years and less made up the smallest group (0.1%).

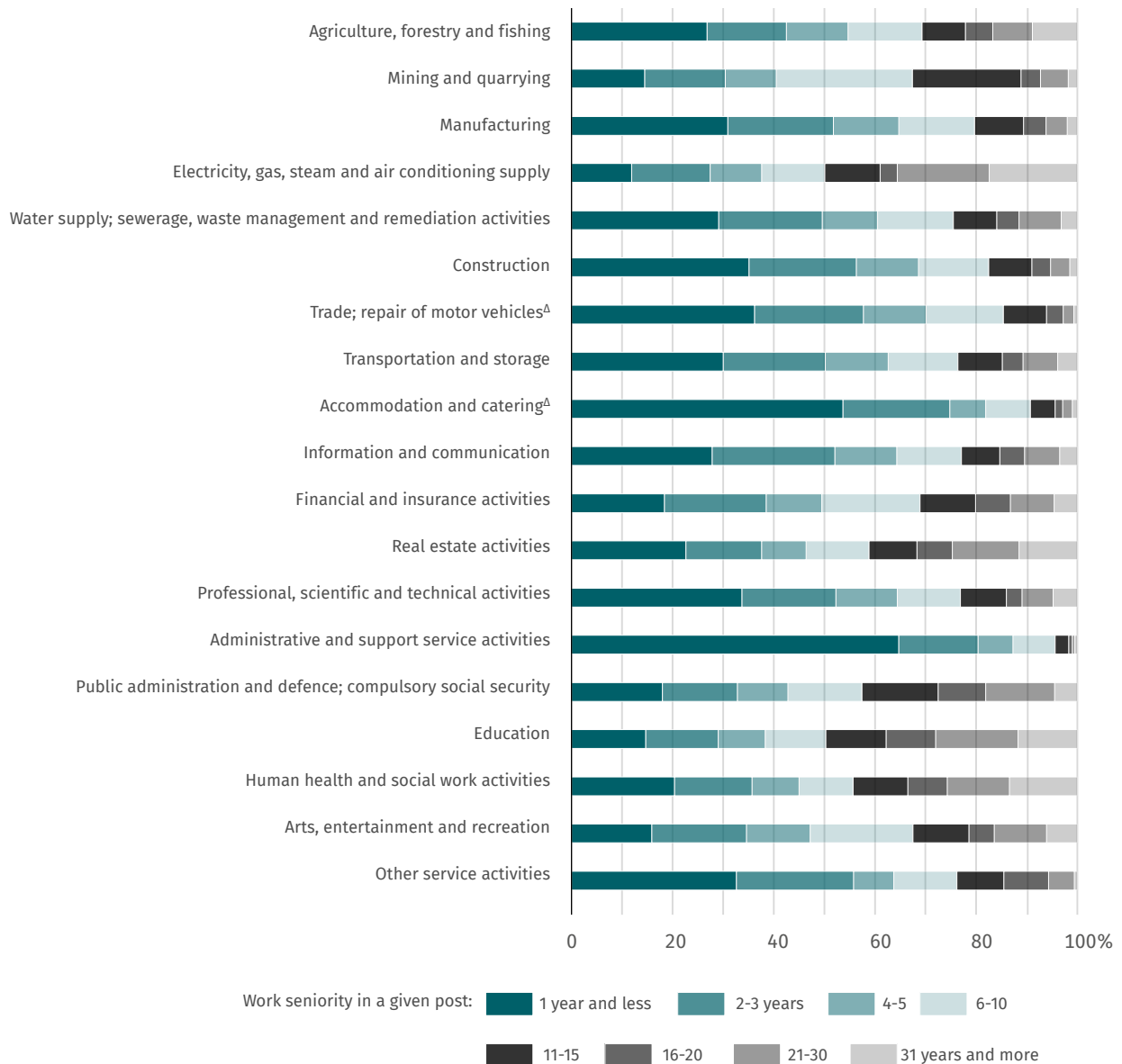
Fatal and serious accidents prevailed among people aged 40-49 years (21.0% and 23.7% respectively).

In the private sector, male victims were in majority – 70.4% (an increase of 0.2 percentage points compared to 2020), while female victims prevailed in the public sector – 53.7% (an increase of 0.6 percentage points respectively).

Persons injured in accidents at work by work seniority

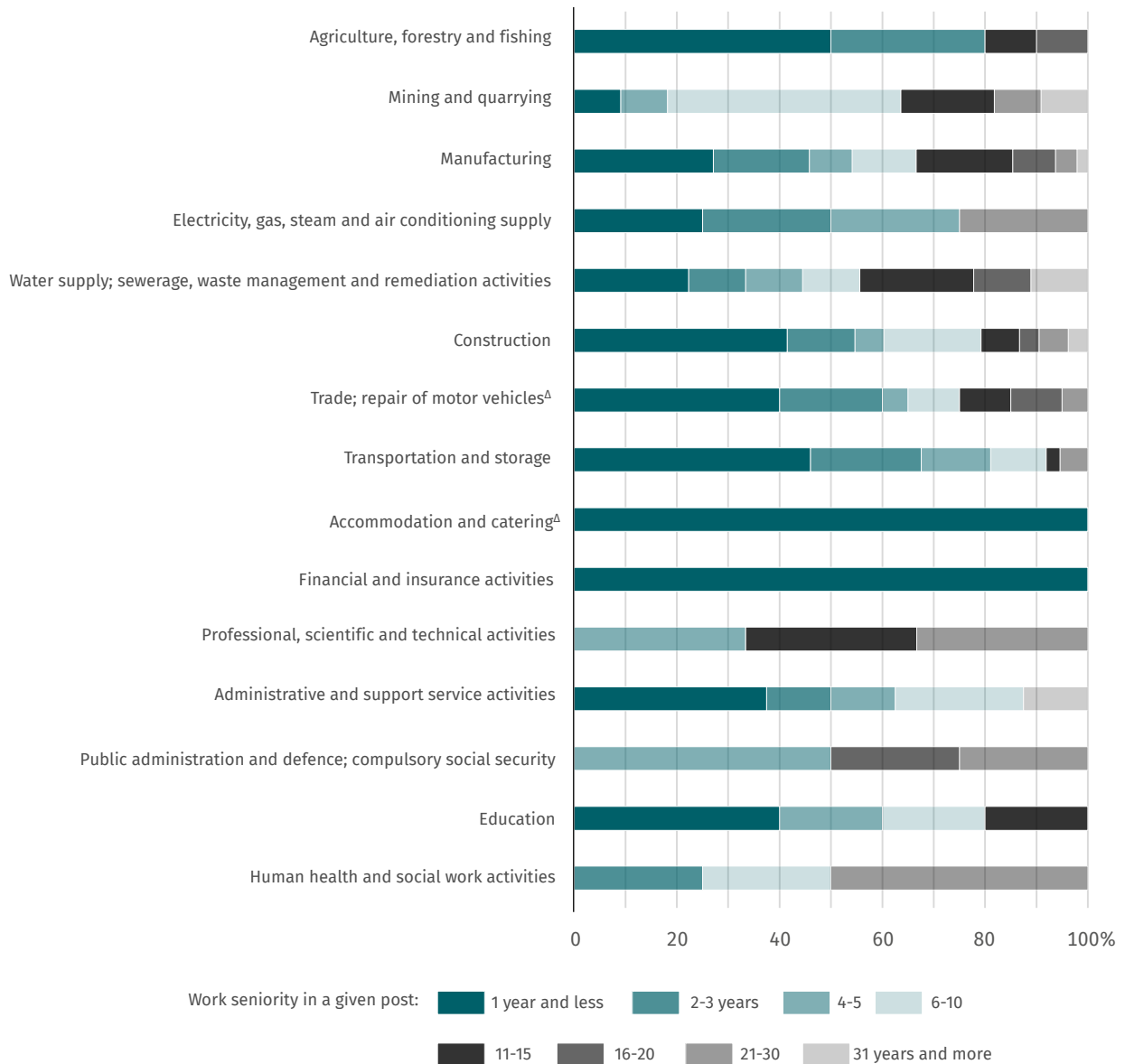
The accidents were chiefly concentrated in the group of people with work seniority of 1 year and less (29.9% of the victims). In this group, the largest share of the injured was recorded in manufacturing (35.5%).

Chart 4. Persons injured in accidents at work by work seniority in 2021

People with up to one year in service were most often involved in fatal and serious accidents (35.2% and 30.9% respectively). Death toll in this group was the biggest in construction (28.6%). The most victims of serious accidents worked in manufacturing (50.9%).

Chart 5. Persons injured in fatal accidents at work by work seniority in 2021

Persons injured in accidents at work by occupation

In 2021, the most victims of accidents at work were recorded among persons working as stationary plant and machine operators (11.1% of all victims) and metal, machinery and among related trades workers (10.4% respectively).

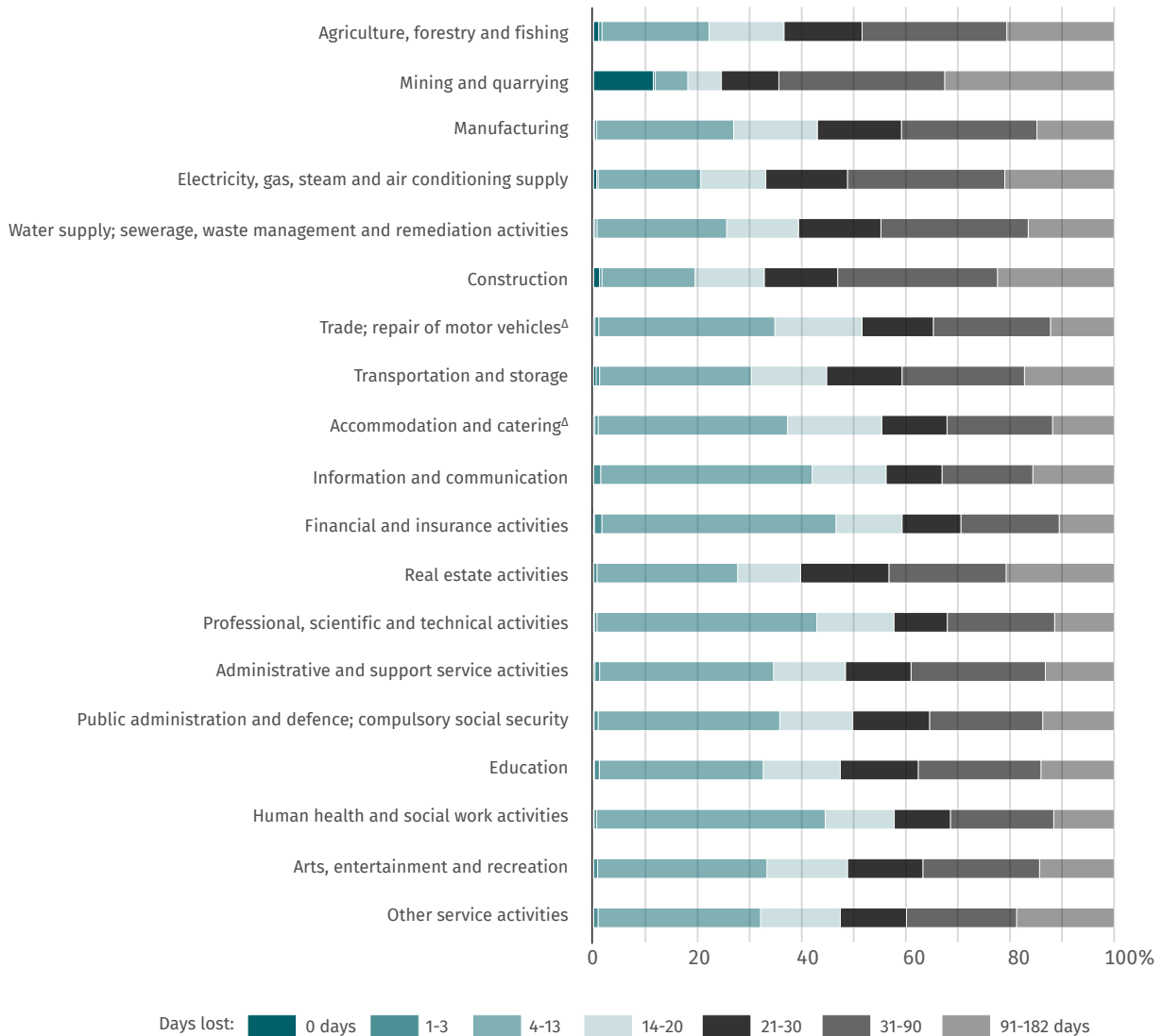
The most fatal accidents were recorded in the group of drivers and mobile plant operators – 21.0%. Metal, machinery and related trades workers most often suffered from serious accidents the most often (17.6%).

Persons injured in accidents at work by days lost

One of the main consequences of accidents at work (apart from cases resulting in fatal or serious injuries), both at a plant and the national economy levels, is incapacity for work due to sustained injuries. 3.0 million working days were lost due to work-related accidents in 2021 (an increase of 8.6% compared to 2020), which represented 44 days per person injured (excluding fatal accidents) against 45 days lost in 2020.

The most common number of days lost was 4-13 and 31-90 days (29.6% and 24.6% respectively).

Chart 6. Persons injured in accidents at work by number of days lost and sections in 2021

Causes of accidents at work

The diagnosis of causes of a dangerous incident is the first step in measures targeted at improving working conditions, in order to avoid similar incidents in the future and to improve safety of employees. The analysis of these incidents is valuable for preventive actions and allows for conclusions which should be drawn from the causes rather than consequences of the accident. The work organisation and safety culture are essential for ensuring safety and health care. Each accident at work is the result of one event, but most often the result of several causes, therefore the sum of causes is greater than the total number of accidents.

More than half of the accidents were caused by employee’s incorrect action (60.8% of all causes), including insufficient concentration on a performed activity (25.7%) and being startled by an unexpected event (23.6%). Not using protective equipment was the rarest cause of accidents (1.6%).

The employee’s incorrect action was also the most common cause of fatal and serious accidents (35.2% and 39.3% respectively).

Chart 7. Causes of the accidents at work in 2021

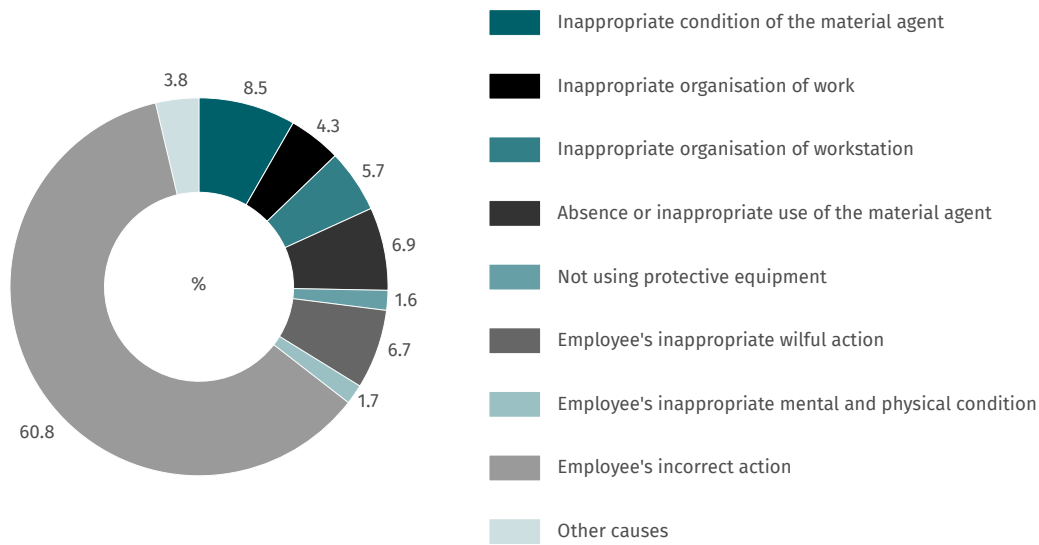
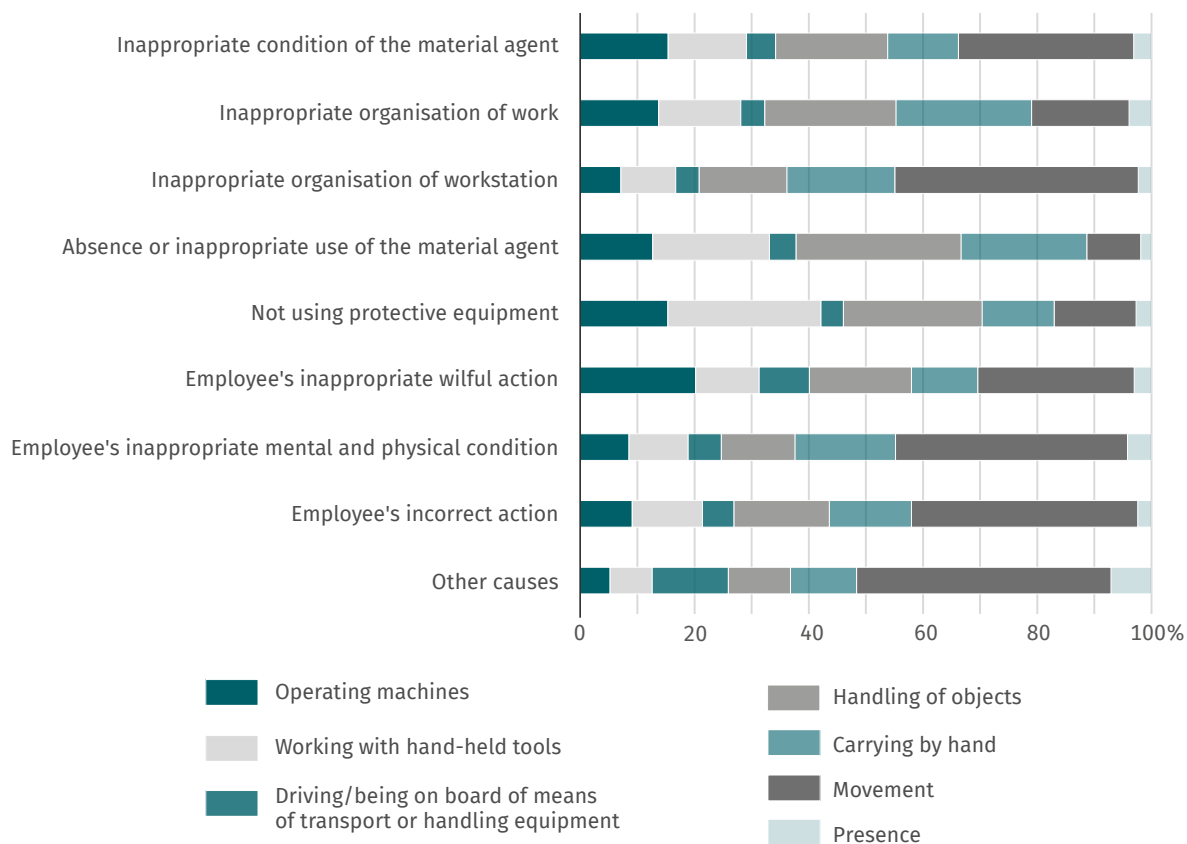

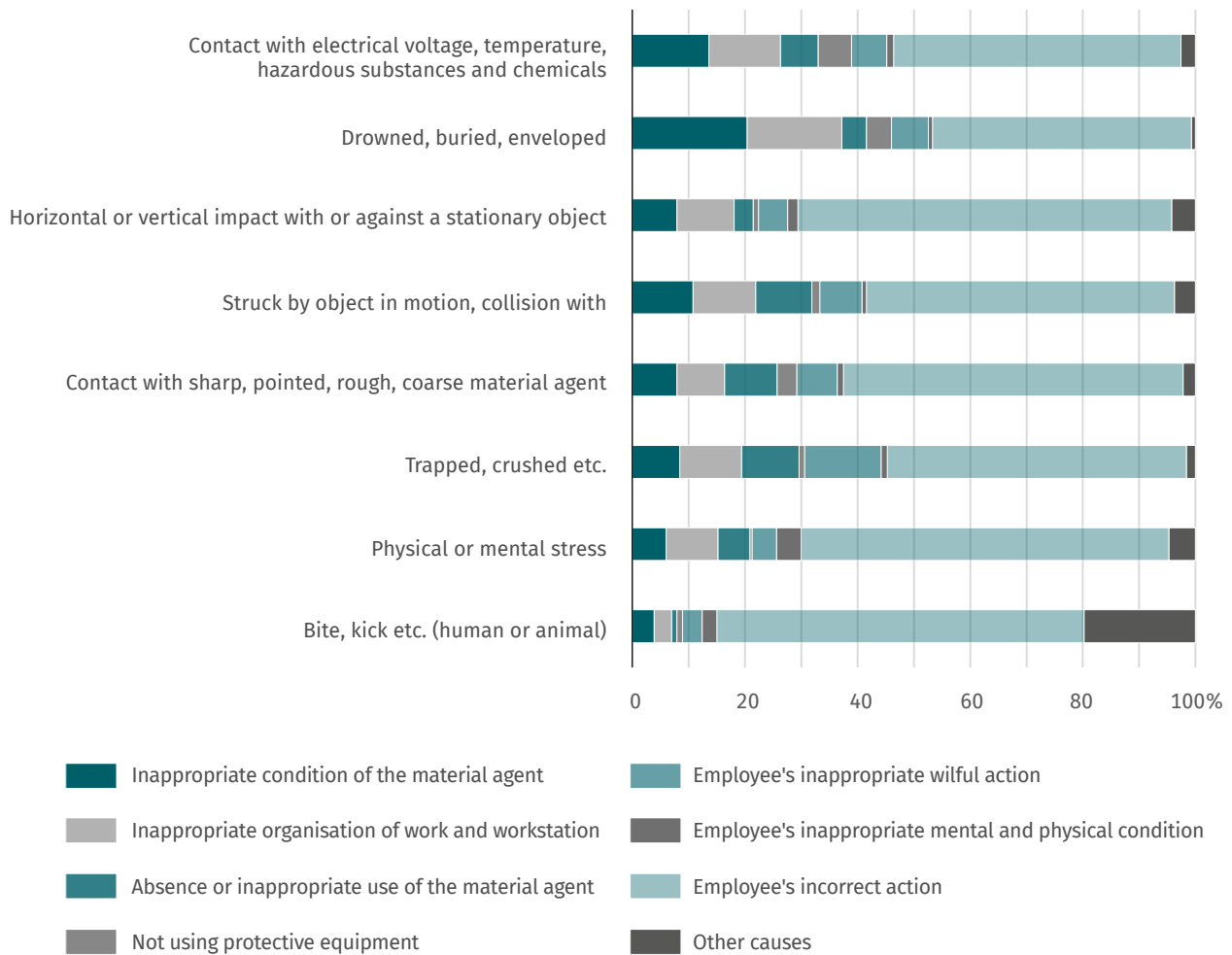
Chart 8. Causes of the accidents at work by specific activities performed by the victim at the time of the accident in 2021

Contact-modes of injuries and material agents of contact-modes of these injuries

The predominant contact-modes of injuries were: horizontal or vertical impact with or against a stationary object – 32.8% (it was mainly caused by material agents from the group of buildings, structures, surfaces – 59.7% of the total number of agents in this group of contact-modes) and being struck by object in motion, collision with – 20.1% (mainly materials, objects, products, machine or vehicle components, debris, dust – 33.2% of the total number of agents in this group of contact-modes).

Chart 9. Contact-modes of injuries by causes in 2021

Deviations and material agents of these deviations

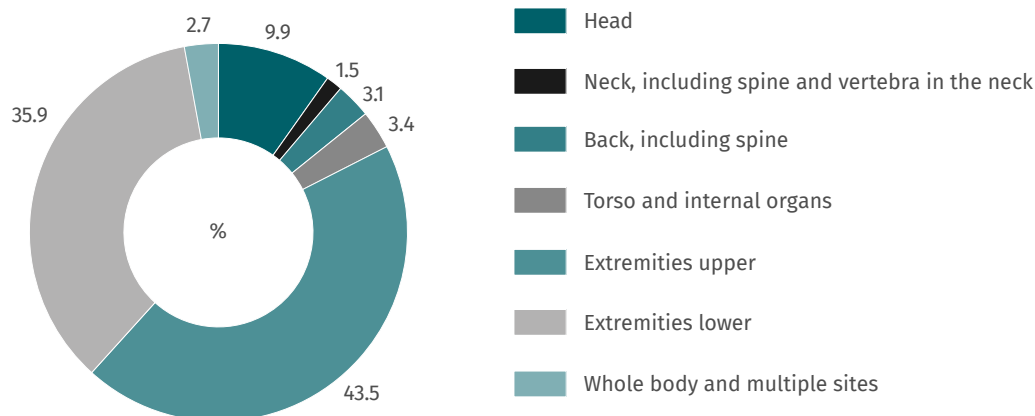
Deviation describes how the circumstances of the accident differed from the normal practice. The most frequent causes of the accidents at work were slipping, stumbling, fall of a person (31.5% of all deviations). The major sources of these deviations where the material agents from the group: buildings, structures, surfaces – 61.3% of all agents in this group. Another deviation was loss of control of machine, means of transport or handling equipment, hand-held tool, object, animal – 20.1% of the deviations. The material agents of these deviations were mainly: materials, objects, products, machine or vehicle components, debris, dust – 20.3%.

Persons injured by type of injury and part of body injured

In 2021, 46.1% of the persons injured in accidents at work sustained wounds and superficial injuries, 24.6% – dislocations, sprains and strains and 19.2% – bone fractures. Concussion and internal injuries were the main type of injuries sustained in fatal accidents (33.3%), while traumatic amputations – in serious accidents (47.2%).

Considering the part of body injured, the victims sustained injuries to the extremities the most often – 79.4% (43.5% of which were injuries to the upper extremities).

Chart 10. Persons injured in accidents at work by part of body injured in 2021

Working environment

Considering the working environment, i.e. the place where victims were at the time of the accident, the most incidents took place at the industrial site (45.8%).

Fatal accidents occurred mainly in public area (28.3% of the persons injuries in fatal accidents), while serious accidents prevailed in industrial sites (61.9% of the persons injured in serious accidents).

The statistical victim

In 2021, the statistical accident victim was a male employee aged 40-49 years with up to one year of service, employed as a stationary plant and machine operator. The victim was working in a private sector manufacturing entity employing from 50 to 249 persons. The victim mostly sustained injuries to the upper extremities and was on sick leave for 4-13 days.

Uwagi ogólne

Dane prezentuje się:

1. W układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**”, jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. Według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

3. W układzie **Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)**, opracowanej na podstawie Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS), obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 czerwca 2003 r., z późn. zm.). Od 1 stycznia 2018 r. obowiązują zmiany wprowadzone Rozporządzeniem Komisji (UE) 2016/2066 z dnia 21 listopada 2016 r., zgodnie z którym od 1 stycznia 2018 r. Polskę podzielono na 3 poziomy, w ramach których funkcjonuje 97 jednostek statystycznych NUTS:

- NUTS 1 – **makroregiony** (grupujące województwa) – 7 jednostek,
- NUTS 2 – **regiony** (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
- NUTS 3 – **podregiony** (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

4. Informacje o wykonywanych zawodach osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy są zgodne z **Klasyfikacją Zawodów i Specjalności** wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 227).

5. Dane w podziale według sekcji, działów i grup PKD 2007 oraz w podziale administracyjnym opracowano tzw. metodą jednostek lokalnych, tj. według faktycznego miejsca pracy poszkodowanego.

6. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

7. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

8. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych – skrócone nazwy oznaczone zostały w tablicach jako „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007

skrót	pełna nazwa
sekcje	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy	
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo	Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo, włączając działalność usługową
Działalność usługowa wspomagająca górnictwo	Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie
Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej
Produkcja wyrobów farmaceutycznych	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Gospodarka odpadami; odzysk surowców	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
Rekultywacja	Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność związana z gospodarką odpadami
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 (dok.)

skrót	działy (dok.)	pełna nazwa
Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi oraz ich naprawa		Handel hurtowy i detaliczny pojazdami samochodowymi; naprawa pojazdów samochodowych
Handel hurtowy		Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi
Handel detaliczny		Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi
Transport lądowy i rurociągowy		Transport lądowy oraz transport rurociągowy
Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwo w zakresie informatyki		Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana
Działalność związana z turystyką		Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane
Utrzymanie porządku w budynkach i zagospodarowanie zieleni		Działalność usługowa związana z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem terenów zieleni

General notes

Data are presented:

1. According to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 January 2008 by the Regulation of the Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, as amended).

The item **"Industry"** was introduced as an additional grouping, including sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

2. According to **ownership sectors**:

- **public sector** – classifies state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as "mixed ownership" with a predominance of capital (property) of public sector entities,

- **private sector** – classifies private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as "mixed ownership" with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

3. Accordance with the **Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS)**, compiled on the basis of the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in the countries of the European Union according to the Regulation (EC) No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 June 2003, as amended). The amendments to the Commission Regulation (EU) 2016/2066 of 21 November 2016 have been binding since 1 January 2018, pursuant to which Poland has been broken down into 3 levels encompassing 97 NUTS statistical units:

- NUTS 1 – **macroregions** (grouping voivodships) – 7 units,

- NUTS 2 – **regions** (voivodships or their parts) – 17 units,

- NUTS 3 – **subregions** (grouping powiats) – 73 units.

4. Information on occupations of persons injured in accidents at work was presented according to **Classification of Occupations and Specialities** introduced by the Regulation of the Minister of Labour and Social Policy of the 7 August 2014 (uniform text Journal of Laws 2018 item 227).

5. Data broken down by PKD 2007 sections, divisions and groups as well as according to the administrative division are compiled using the local units method, i.e. according to the actual workplace of the victim.

6. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

7. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amounts given in the item "total".

8. The names of some classification levels used in the publication are abbreviated; those abbreviations are marked in the tables with the symbol “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES – PKD 2007

abbreviation	full name
sections	
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities
divisions	
Crop and animal production, hunting	Crop and animal production, hunting and related service activities
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Manufacture of pharmaceutical products	Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
Manufacture of metal products	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment
Remediation activities	Remediation activities and other waste management services
Wholesale trade	Wholesale trade, except of motor vehicles and motorcycles
Retail trade	Retail trade, except of motor vehicles and motorcycles
Land and pipeline transport	Land transport and transport via pipelines
Computer programming and consultancy activities	Computer programming, consultancy and related activities
Tourism activities	Travel agency, tour operator and other reservation service and related activities

Uwagi metodyczne

I. Źródło i zakres danych

Opracowanie zawiera informacje o wypadkach przy pracy osób pracujących w całej gospodarce narodowej w latach 2010-2021, z wyjątkiem jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, w których informacje dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie (tablice 1–34 oraz 37), uzyskiwane są ze Statystycznej karty wypadku Z-KW. Podstawę prawną badania wypadków przy pracy w 2021 r. stanowiło rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 września 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 2062, z późn. zm.) w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021.

Wypadki przy pracy w **gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** (tablica 36) opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Badaniem statystycznym objęte są wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego czy na karcie została wykazana czy niewykazana (z powodu np. hospitalizacji poszkodowanego, czy odmowy przyjęcia zwolnienia lekarskiego) niezdolność do pracy.

Dane o wypadkach przy pracy zawierają informacje o osobach poszkodowanych, które uległy wypadkom indywidualnym lub zbiorowym oraz przebiegu wypadku i jego skutkach.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących. Do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących obliczoną jako średnia arytmetyczna dwóch stanów w dniu 31 grudnia, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

Wszystkie informacje (poza tablicą 37) dotyczą wypadków przy pracy **zgłoszonych w danym roku**. Jedynie **w tablicy 37** podano informacje o wypadkach przy pracy **zaistniałych w latach 2019 i 2020**.

Informacje o dniach niezdolności do pracy obejmują łączną kalendarzową liczbę dni niezdolności do pracy spowodowaną wypadkami przy pracy, ustaloną na podstawie zaświadczeń lekarskich.

W niniejszym opracowaniu **informacje** dotyczące: wypadków, poszkodowanych w wypadkach, skutków wypadków dla osób poszkodowanych oraz ogólna liczba dni niezdolności do pracy **mają charakter ostateczny**.

W tablicach 1–16 oraz 24, 32, 34 i 37 przyjęto hierarchicznie usystematyzowany podział ogólnej zbiorowości jednostek organizacyjnych tworzących gospodarkę narodową (podmiotów społeczno-gospodarczych) według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007).

Tablica 35 zawiera informacje o wypadkach przy pracy **osób prowadzących działalność gospodarczą i osób z nimi współpracujących**, zarejestrowanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych i dotyczy tylko tych wypadków, w wyniku których wypłacono w danym roku jednorazowe odszkodowania wypadkowe.

II. Objasnienia podstawowych pojęć

1. Pracujący są to osoby wykonujące pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Do pracujących, w badaniu wypadków przy pracy, zalicza się wszystkich pracujących według stanu w dniu zaistnienia zdarzenia, bez względu na to, czy osoby te pracują również w innych jednostkach sprawozdawczych (bez osób pracujących na umowę-zlecenie), a mianowicie:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy);
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin);
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie;
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów;
- 5) członków spółdzielni produkcji rolnej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 5) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;

- 6) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
 - 7) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
 - 8) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
 - 9) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
 - 10) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.
- 3. Za zbiorowy wypadek przy pracy** traktuje się wypadek, któremu w wyniku tego samego zdarzenia w danym zakładzie uległy co najmniej 2 osoby.
- 4. Za śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.
- 5. Za ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.
- 6. Wydarzenie będące odchyleniem od stanu normalnego** jest to wydarzenie niezgodne z właściwym przebiegiem procesu pracy, które wywołało wypadek.
- 7. Wydarzenie powodujące uraz** opisuje w jaki sposób poszkodowany doznał urazu (fizycznego lub psychicznego) spowodowanego przez czynnik materialny.
- 8. Czynność wykonywana przez poszkodowanego w chwili wypadku** to czynność wykonywana przez poszkodowanego w sposób zamierzony, bezpośrednio przed wypadkiem.
- 9. Czynnik materialny:**
- 1) **związany z czynnością wykonywaną przez poszkodowanego w chwili wypadku** to maszyna, narzędzie lub inny obiekt używany przez poszkodowanego w chwili, gdy uległ on wypadkowi;
 - 2) **związany z odchyleniem** to maszyna, narzędzie, inny obiekt lub czynnik środowiska, który ma bezpośredni związek z wydarzeniem będącym odchyleniem od stanu normalnego;
 - 3) **będący źródłem urazu** to maszyna, narzędzie, inny obiekt lub czynnik środowiska, z którym kontakt stał się przyczyną urazu (fizycznego lub psychicznego).
- 10. Przyczyny wypadku** są to wszelkie braki i nieprawidłowości, które bezpośrednio lub pośrednio przyczyniły się do powstania wypadku, związane z czynnikami materialnymi (technicznymi), z ogólną organizacją pracy w zakładzie lub organizacją stanowiska pracy oraz związane z pracownikiem, w tym również z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika.
- 11.** Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z czym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.
- 12. Szacunkowe straty materialne** obejmują sumę wartości uszkodzonych maszyn, urządzeń, narzędzi, surowców, wyrobów gotowych, budynków wraz z ich wyposażeniem, które zaistniały w związku z wypadkiem przy pracy.

Methodological notes

I. Source and scope of data

The publication includes information on accidents at work of persons employed in the entire national economy in the years 2010–2021, excluding budgetary entities conducting activity within the scope of the national defence and public safety for which information on accidents at work concerns only civilian employees.

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture (table 1–34 and 37) are obtained from the Statistical accident report Z-KW. The legal basis for the survey on accidents at work in 2021 was the regulation of the Council of Ministers of 25 September 2020 (Journal of Laws 2020 item 2062, as amended) on the programme of statistical surveys of the official statistics for the year 2021.

Accidents at work **on private farms in agriculture** (table 36) were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to the accidents in respect of which one-off compensations were granted in a given year.

The statistical survey covers accidents at work, as well as accidents considered equivalent to accidents at work, regardless whether incapacity for work was reported (due to hospitalisation of an injured person, or rejection of a sick leave etc.).

Data on accidents at work contain information concerning persons injured during a single or multiple casualty incident, as well as the course of the accident and its consequence.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

Incidence rate is the number of persons injured per 1,000 employed persons. The ratio was calculated using the average number of employed persons expressed as an arithmetic mean for two consecutive dates, as of 31 December of the year preceding the surveyed year and of the surveyed year.

All information (with the exception of table 37) concerns the accidents at work **registered in a given year**. **Table 37** contains information on the accidents which **occurred in the years 2019 and 2020**.

Information on days lost includes the total number of calendar days of incapacity for work due to work-related accidents, estimated on the basis of sick leaves.

Information presented in the publication concerning: accidents, persons injured in accidents, effects of accidents on victims and the total number of days lost **is final**.

A hierarchically systematised distribution of all organisational units constituting the national economy (socio-economic entities) was applied in tables 1–16, 24, 32, 34 and 37, in accordance with the Polish Classification of Activities (PKD 2007).

Table 35 includes information on accidents at work **of persons conducting economic activity and their associates** registered by the Social Insurance Institution. These data are related only to the accidents in respect of which one-time compensations were paid in a given year.

II. Main definitions

1. Employed persons are persons performing work generating earnings or income. In the accidents at work survey, the employed persons include all persons employed as at the date of the incident, regardless whether they are also employed in other reporting units (excluding persons employed on the basis of mandate contracts) namely:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment election or service relation);
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers);
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding business partners not working in the partnership) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture;
 - c) other self-employed persons, e.g. liberal professionals;
- 3) outworkers;
- 4) agents;
- 5) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives and other cooperatives engaged in agricultural production as well as farmers' cooperatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

2. Accident at work is understood as a sudden incident, caused by external reason, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or the superior's instructions by the employee and activities on behalf of the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is considered **equivalent to an accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during training within the scope of the national self-defence;
- 3) when performing tasks ordered by trade union organisations operating at the employer's.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance in the course of:

- 1) practising sports during competitions and training by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work while serving the sentence of imprisonment or temporary detentions;
- 3) exercising the Mandate of a Deputy or Senator who receives a salary;
- 4) doing – on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity – training or internship connected with a scholarship received by school leavers;
- 5) performance of work by members of agricultural producers' cooperatives, farmers' cooperatives and by other persons considered equivalent to members of cooperatives, for the benefit of these cooperatives;
- 6) performance or cooperation in performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;

- 7) performance of ordinary activities related to running, or cooperation in running, a non-agricultural economic activity;
- 8) performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;
- 9) serving supplementary forms of military service;
- 10) education of students receiving scholarship at the National School of Public Administration.

3. Multiple casualty incident at work is an accident in which at least two people were injured as a result of the same event in a given workplace.

4. Fatal accident at work is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident or within 6 months of the accident.

5. Serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e. loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems, which disrupts primary bodily functions or results in an incurable and life-threatening disease, permanent mental illness, a permanent, total or significant incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

6. Deviation describes the way in which the circumstances of the accident differed from the normal practice.

7. Contact-mode of injury describes how the victim was injured (physically or mentally) by the material agent.

8. Specific physical activity performed by the victim at the time of accident describes the victim's deliberate and purposeful activity performed immediately before the accident.

9. Material agent:

- 1) **associated with the specific physical activity performed by the victim at the time of accident** describes the tool, object or instrument being used by the victim when the accident happened;
- 2) **associated with the deviation** describes the tool, object, instrument or environmental factor directly involved in the abnormal event;
- 3) **associated with the contact-mode of injury** refers to the tool, object or instrument or environmental factor with which the victim came into contact or the psychological mode of injury.

10. Causes of accident are all shortcomings and irregularities which directly or indirectly caused the accident, associated with material (technical) agents, organisation of work in a workplace or in a workstation and related to an employee, including incorrect employee's action.

11. Each accident at work is the result of a single contact-mode, but most often of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents.

12. Estimated material losses comprise the total value of damaged machines, equipment, tools, raw materials, finished products, buildings together with the furnishing, which occurred in respect of the accident at work.